

DARBININKAS

Vol. LXXXIV, Nr. 1
Sausis - January 1, 1999 Penktadienis-Friday

PERIODICALS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

Kaina
\$ 1.00

LIETUVOJE ir apie LIETUVĄ

- Gruodžio 28 d. Vilniaus apskrities centrinio pašto fojė bus atsisveikinta su paskutiniu sostinėje likusiu sovietinio tipo monetiniu taksofonu, kuris "Lietuvos telekomo" vadovų ir žurnalistų akivaizdoje pakeistas šiuolaikiniu taksofonu "Pulsar". Vilniuje, Alytuje, Druskininkuose, Lazdijuose, Šalčininkuose, Širvintose, Švenčionyse, Trakuose bei Varėnoje buvę monetiniai taksofonai jau pakeisti šiuolaikiškais telefonais, kuriais skambinti galima naudojant korteles.

- Artėjant NATO viršūnių susitikimui Washington, Prezidentas Valdas Adamkus šių metų sausio pabaigoje Briuselyje susitiks su sąjungos pajėgų Europoje vyriausiuoju vadu amerikiečių generolu Wesley Clark. "Šis susitikimas vertintinas labai teigiamai, ypač atsižvelgiant į tai, kad paprastai kelis mėnesius iki NATO viršūnių susitikimo aljanso atstovai labai nenoriai susitinka su įvairių valstybių atstovais, nenorėdami pademonstruoti kažkokių nereikalingų signalų ar suteikti vilčių", - po pokalbio Vilniuje su Prezidentu V. Adamkumi žurnalistams sakė Lietuvos ambasadorius prie NATO Linas Linkevičius.

- Naujuoju Lietuvos ambasadoriumi Latvijoje paskirtas Kovo 11-osios Nepriklausomybės akto signataras Petras Vaitiekūnas, skelbiamas Prezidento Valdo Adamkaus dekretu. 45 metų diplomatas, iki šiol pusmetį dirbęs Užsienio reikalų ministerijos Vidurio Europos šalių skyriaus vedėju, Lietuvos diplomatinio atstovo Latvijoje pareigas perims iš kadenciją baigusio ambasadoriaus Rimanto Karazijos.

- Prezidento Valdo Adamkaus pirmadienį pasirašytu dekretu išplėsti ambasadorės Austrijoje Gintės Damužytės įgaliojimai - ji Lietuvai atstovaus ir Slovėnijoje.

- Kauno miesto apylinkės teismas nutarė nubausti triukšmingų protesto akcijų organizatorių Vytautą Štusauską dviejų tūkstančių litų bauda. Lietuvos laisvės sąjungos pirminkas V. Štusauskas kaltinamas tuo, jog, neturėdamas reikiamos leidimo, lapkričio 18 dieną kelyje Kaunas - Vilnius surengė akciją "Kelias", per kurią 3 valandoms buvo sutrikdytas eismas. Be to, V. Štusauskas kaltinamas nuolat organizuojamais viešosios tvarkos pažeidinėjimais.

- Lietuvoje įsteigta nacionalinė Europos Bendrijos studijų asociacija. Ji remia Europos integracijos studijas, skatina Lietuvos mokslo ir švietimo institucijų ryšius su giminingomis Europos šalių įstaigomis, sieks informuoti visuomenę apie Europos integracijos procesus. Naujoji organizacija įtraukta į Europos Bendrijos studijų asociaciją, kurią sudaro 36 nacionaliniai padaliniai. Šiai tarptautinei organizacijai priklauso daugiau nei 5 tūkstančiai dėstytojų, mokslininkų ir studentų, besidominčių Europos Sąjunga.

PREZIDENTAS ATKREIPĖ DĖMESĮ Į KAI KURIAS KITŲ METŲ BIUDŽETO SPRAGAS

Pasirašydamas kitų metų nacionalinio biudžeto įstatymą, Prezidentas Valdas Adamkus sveikino platų ir kritišką jo svarstymą Seime bei visuomenėje ir Vyriausybės bei parlamento pastangas pereiti prie subalansuoto biudžeto. "Tačiau Prezidentas apgailestauja, kad 1999 metų biudžetas remiasi valstybės funkcijomis, kurios apibrėžtos nepakankamai įvertinus visuomenėje vykstančius pokyčius, privatizavimą bei

ekonomikos reformas. Kitų metų biudžetas vis dar stokoja skaidrumo ir, anot ekspertų, atspindi tik dalį valstybės pajamų ir išlaidų. Toks biudžeto įstatymas nevysiškai atitinka visuomenės raidos poreikius", - teigiama gruodžio 24 d. Eltai perduotame Prezidento atstovės spaudai Violetos Gaižauskaitės pareiškime. Valstybės vadovo nuomone, reikėtų keisti Biudžeto sandaros įstatymą, siejant finansuotinas valstybės funkci-

jas ir tikslus su vykdomomis reformomis. "Valstybės biudžete turėtų atsispindėti visos pajamos bei išlaidos. Tik tuomet bus įmanoma spręsti, ar biudžetas yra iš tikrųjų subalansuotas", - rašoma pareiškime. Nacionalinio biudžeto pajamos yra 10 milijardų 292 milijonai litų. Kitų metų valstybės biudžeto pajamos, kaip ir išlaidos, sudaro 7 milijardus 210 milijonų 71 tūkstantį litų.

ELTA

JAV ŽADA MILIJONUS DOLERIŲ UŽ INFORMACIJĄ APIE TERORISTUS

Jungtinės Valstijos dar labiau stiprina kovą su terorizmu ir žada apdovanoti asmenis, kurie suteiks informacijos apie teroristinius nusikaltimus.

Amerikos centro Vilniuje pranešime teigiama, kad per pastaruosius tris mėnesius JAV teisėsaugininkai pasiekė didelę pažangą tirdami terorizmo aktus, atliktus prieš šios valstybės ambasadas Rytų Afrikoje. Neseniai Valstybės departamentas ėmėsi žingsnių, kad prieš teismą stotų asmenys, kurie kaltinami šių metų rugpjūtį sprogdinę

Rytų Afrikoje įsikūrusias JAV ambasadas.

Dabar Valstybės departamentas siūlo net 5 milijonus JAV dolerių apdovanojimus už informaciją, kuri padėtų suimti bei nuteisti asmenis, atsakingus už tarptautinio terorizmo aktus. Taip pat numatoma apdovanoti už informaciją, kuri padėtų užkirsti kelią tokiems aktams, jeigu numatomi veiksmai nukreipti prieš amerikiečius ar JAV nuosavybę.

Turintys tokios informacijos užsieniečiai raginami kreiptis į

artimiausią JAV ambasadą, konsulatą arba rašyti adresu: HE-ROES, P. O. Box 96781, Washington, DC 20090-6781.

JAV žada užtikrinti, kad informacijos šaltinis bus laikomas paslapyje. Jeigu prireiks, bus pasirūpinta, kad žinių suteikę žmonės bei jų nariai galėtų persikelti į Jungtines Valstijas.

Pastaraisiais metais JAV vyriausybė per 6 milijonus dolerių išmokėjo daugiau kaip 20 asmenų, suteikusių patikimą informaciją apie nusikaltėlius.

ELTA

LATVIJOS DIENOS PANEVĖŽYJE

Lapkričio 25-26 dienomis Panevėžyje, Baltoskandijos akademijoje vyko latvių literatūros dienos, skirtos Latvijos Respublikos aštuoniasdešimtmečiui, kurias organizavo Latvijos Respublikos ambasada Lietuvoje bei Baltoskandijos akademija, aktyviai talkinant Latvijos Gynbos ministerijai.

Lapkričio 25 dieną įvyko vakaras minėjimas. Vakara pradėjo Latvijos Karinio jūrų laivyno orkestras, atlikdamas Lietuvos ir Latvijos valstybinius himnus. Po himnų žodis buvo suteiktas Latvijos Respublikos Nepaprastajam ir įgaliotajam pasiuntiniui Ačiui Šjanitui.

Minėjimo dalyviai buvo supažindinti su dviem naujomis knygomis: su rinkiniu, skirtu Zenta Maurinai "Europa, Latvija - kultūrų dialogas", supažindino daktarė Ausma Cimdina iš Rygos, su Kaune "Marko" leidkloje išėjusia Z. Maurinios "Knyga apie žmones ir daiktus" supažindino filologijos mokslų daktaras Silvestras Gaižiūnas.

Vakara vainikavo koncertas, kuriame dalyvavo Latvijos Karinio jūrų laivyno orkestras (dirigentas N. Krūminš bei

Silvestras Gaižiūnas

solistas D. Jansons), taip pat Dailės teatro aktorė V. Gribača-Valterė.

Po koncerto didelio dėmesio ir sveikinimų susilaukė Baltoskandijos akademijos direktorius Silvestras Gaižiūnas, kuriam Rygoje, Latvijos Nacionaliniame teatre lapkričio 17 d. buvo įteiktas trečio laipsnio Trijų Žvaigždžių ordinas. Beje, ši ordina prieškario Lietuvoje yra

gavęs prezidentas A. Smetona ir prof. K. Pakštas.

Antrą dieną akademijoje vyko tarptautinė mokslinė konferencija "Zenta Maurinia amžininkų ir jų idėjų kontekste". Pranešimus skaitė pranešėjos iš Rygos dr. Ella Buceniece, dr. Aija Priedite, Agita Misane, dr. Skaidrite Lasmane, dr. Ausma Cimdina. Buvusi Z. Maurinios sekretorė Irene Mellis iš Stokholmo dalinosi prisiminimais apie Zentą Mauriną, šalia kurios praleido 32 metus. Apie rašytoją ir jos vyrą Konstantiną Raudivę pasakojo Vilniaus universiteto rektorė Lilija Talmanienė, kurios mama buvo geriausia Z. Maurinios draugė. Konferenciją baigė Silvestras Gaižiūnas pranešimu "Zenta Maurinia ir dvasinės XXI a. perspektyvos" bei išreikšdamas padėką pranešėjams ir klausytojams už dalyvavimą.

Latvių literatūros dienos Panevėžyje užbaigė didelį parodų, konferencijų bei susitikimų ciklą, kurį inicijavo Latvijos Respublikos ambasada Lietuvoje.

Antanas Skindzera

"LIETUVOS AIDUI" VADOVAUS NAUJAS REDAKTORIUS

Finansinių sunkumų turinčiam laikraščiui "Lietuvos aidas", stebėtojų tarybos sprendimu, paskirtas naujas vyriausiasis redaktorius. 34 metų Rimantas Varnauskas buvo paskirtas vietoj Jono Vailionio, redagavusio laikraštį vos kelis mėnesius. Stebėtojų taryba atleido J. Vailionį "jo paties prašymu" ir gruodžio 17-osios posėdyje paskyrė R. Varnauską.

R. Varnauskas jau 5 metus dirba laikraštyje, pastaruoju metu - politikos apžvalgininku. Jis yra baigęs lietuvių kalbos ir literatūros mokslus Vilniaus universitete.

Dešinės politinės orientacijos dienraštis "Lietuvos aidas" pastaruoju metu turi didelių finansinių problemų. Jo skolos dabar yra apie 6 mln. litų.

Šį rudenį apie 20% dienraščio

akcijų įsigijo verslininkas Algirdas Pilvelis. Neoficialiomis žiniomis, apie 40% turi kultūros ministras Saulius Šaltenis, 4% - Konservatorių partija, likusias - privatūs asmenys. Iš viso "Lietuvos aide" yra 21 akcininkas.

Konservatoriai teigia suradę JAV lietuvi, kuris sutinka investuoti į laikraštį.

BNS

SVEIKINDAMAS LIETUVOS ŽMONES SU ŠVENTĖMIS, PREMJERAS ATSIPIRŠĖ UŽ NEPATOGUMUS

Šviesių, prasmingų šventų Kalėdų bei pakilios nuotaikos, kuri lydėtų visus ateinančius metus, Lietuvos žmonėms palinkėjo Ministras Pirmininkas Gediminas Vagnorius. Labiausiai norėčiau palinkėti daugiau sutarimo, daugiau bendro darbo, kuris duotų dar geresnių rezultatų, sakė Vyriausybės vadovas. Premjeras Kalėdų išvakarėse atsipiršė visų Lietuvos žmonių, kuriems šiuo nelengvu laiku teko patirti nepatogumų. "Turiu atsiprašyti ir turgaus prekivių, už jų patirtus nepatogumus ir už griežtas priemones, kurios taikomos prieš kontrabandą ar mokesčių nemokėtojus. Už griežtesnes priemones finansų sistemai ir visai ekonomikai. Tai nepatogios, bet būtinos priemonės", - sakė Ministras Pirmininkas, pripažindamas, jog tokia Vyriausybės pareiga. Pasak G. Vagnoriaus, Lietuva šiame sau ir kitiems

gali paliudyti apie savo pažangą. Pavyko pažaboti infliaciją, kuri bus mažiausia tarp Vidurio ir Rytų Europos valstybių, ir nesieks 3 procentų. Apie Lietuvos pasiekimus liudija ir užsienio investicijos, kurios šiemet padvigubėjo ir tai rodo, jog mūsų šalimi vis labiau pasitikima. Nors gyvenimas dar labai varganas ir skurdus, kasmet vidutinis darbo užmokestis išauga apie 15 procentų. Bendrojo vidaus produkto augimas, nepaisant įvairių krizių bei sunkumų, šiame pasiekė apie 5 procentus. Svarbiausiu šalies laimėjimu Premjeras pavadino tai, kad pavyko atlaikyti kaimyninėse valstybėse siaučiančios finansinės krizės spaudimą. "Šie nuopelnai tenka visiems darbuojantiems Lietuvos žmonėms, kuriais nuoširdžiai didžiuojamės ir kuriems nuoširdžiai dėkojame", - kalbėjo G. Vagnorius.

ELTA

Vilniaus studentų miestelis. Saulėtekio alėja

V. Kapočiaus nuotr.

RUSIJA PRADEDA GAMINTI NAUJAUSIOS KARTOS BRANDUOLINES RAKETAS

Rusijos karinės pajėgos gruodžio 27 d. paruošė karinei parengčiai 10 naujų branduolinių raketų "Topol-M". Raketos buvo sukurtos siekiant išlaikyti Rusijos, kaip pasaulinės branduolinės valstybės, statusą. Raketos "Topol-M" su viena branduoline galvute bus gaminamos Saratovo regione, maždaug už 700 kilometrų į pietryčius nuo Maskvos. Valstybė neturi pakankamai pinigų išlaikyti visas karines pajėgas, todėl nusprendė daugiausia dėmesio skirti gynybai, plėsdama raketų "Topol-M" gamybą. "Tai labai svarbus įvykis, nes netgi sunkiausiomis 1998 metų finansinėmis sąlygomis mes sugebėjome rasti lėšų šiai prioritetinei sričiai", - sakė Rusijos gynybos ministras Igor Sergejev.

Tarpkontinentinės raketos "Topol-M" taps naująja Rusijos raketinių pajėgų ašimi. Iki 2000-ųjų planuojama pagaminti 40 šio tipo raketų, kurios pakeis

sunkesnes, daug kovinių galvutėlių turinčias raketas.

Raketos "Topol-M" yra lengvos, pritaikytos šaudymui iš transporto priemonių. Priešingai, nei iš šachtų paleidžiamas raketas, kilnojamas "Topol-M" raketos yra lengviau apsaugoti nuo pirmųjų priešų antpuolių.

AP-ITAR-TASS-BNS

Pusantrų metų čečėnų teroristų nelaisvėje laikytas 34 metų lietuvis Viktoras Grodis išlaisvintas Lietuvos pareigūnų pastangomis. Buvęs įkaitas nuo gruodžio 28 d. gydomas Vilniaus universiteto ligoninės "Santariškių klinikoje", jo sveikatos būklė yra patenkinama. V. Grodis pernai vasarą išvyko į Čečėniją verslo reikalais ir buvo pagrobtas nežinomų banditų. Lietuva nemokėjo išpirkos teroristams, kurie už V. Grodį iš pradžių reikalavo 1 mln. JAV dolerių, vėliau sumažino savo reikalavimus iki 100 tūkst. dolerių.

ELTA

Žiema

V. Kapočiaus nuotr.

Pranciškonas, Rytų kovos menų didmeistris

Seamus Mulholland, kunigas pranciškonas iš Londono, gimė Šiaurės Airijoje, Belfaste. Atvyko į Lietuvą padirbėti su lietuviais broliais. Dėsto teologiją, vadovauja pranciškonų studijoms pranciškonų centre Kenterberyje, kuris priklauso Kento universitetui.

- Kas sudaro pranciškonų studijas, kurias jūs minėjote?

- Pranciškonų studijos apima daugybę įvairiausių sričių. Tarkim, visi ką nors žino apie šv. Pranciškų. Jeigu ko nors paklaustumėt, ar yra girdėję apie Pranciškų, jie atsakytų: taip. O jeigu paprašytumėt ką nors apie jį pasakyti, jie greičiausiai sakytų: jis buvo turtingas ir išdalijo pinigų vargšams, jis mylėjo gyvulius, mylėjo taiką ir pan. Kartą kažkoks žmogus paskambino mums į vienuolyną ir paklausė brolių: ar jūs ką nors darote gyvuliams. Turėjo galvoje: ar jūs laiminate gyvulius, kaip kadaise darė šv. Pranciškus? Tada senas ir irzlus brolis skambinusiui atsakė: "Taip, mes tikrai kai ką darome gyvuliams". "O ką gi?" - paklausė žmogus. "Mes juos valgome", - atsakė brolis.

Taigi pranciškonų studijos pirmiausia nuodugniai tyrinėja Pranciškaus gyvenimą. Tada pereina prie pranciškonų dvasingumo - kas tai yra, kuo jis skiriasi nuo, tarkim, jėzuitų ar benediktinų dvasingumo. Tada einame prie labiau specifinių sričių, pvz., šv. Bonaventūros minčių. O didžioji mano studijų sritis yra Jonas Dunsas Škotas.

Jeigu į pranciškonų studijas žiūrėtė tik kaip į istorinį reiškinį, Bažnyčios istorijos dalį, tada jų nesuprasite, nes pranciškonų klausimų tyrinėjimas yra skirtas šiandienai. Pranciškus gyveno prieš 700 metų, tačiau jis vis dar labai aktualus šiandien. Šios studijos man patinka dar ir tuo, kad Pranciškus yra universalus šventasis. Visi kažką žino apie Pranciškų ir visi perima jo gyvenimo elementus: aplinkosaugos judėjimas Pranciškų matys kaip žemės mylėtoją, kairieji politiniai ar socialiniai judėjimai kaip vargšų užtarėją, taikos aktyvistams rūpės Pranciškaus požiūris į taiką, musulmonai minės Pranciškaus dialogą su sultonu. Taigi visi pasiims savo dalelę iš Pranciškaus, nes jis universalus, todėl ir pranciškonų studijos yra universalios. Mes dėstome apie Pranciškaus santykį su islamu

arba apie jo santykį su ateizmu, komunizmu, socializmu, fašizmu ir pan. Tačiau svarbiausias dalykas yra teologija ir pranciškonų gyvenimo dvasingumas, ką jis sako šiandien.

Aš linkęs kalbėti ne apie pranciškonų ordiną, bet apie pranciškonų judėjimą, nes mes esame judėjimas, todėl turime idealą ir savo filosofiją. Kadangi esame krikščionys, turime gyvenimo sampratą; jis nebūtinai yra krikščioniškas gyvenimas, bet kadangi jis yra išsaknijęs Jėzaus Nazariečio asmenyje, tas gyvenimas yra žmogiškas gyvenimas - mums rūpi žmogiško gyvenimo kokybė. Pranciškonų studijos žvelgia į gyvenimą teologiniu, filosofiniu, sociologiniu, antropologiniu, kultūriniu aspektu, tyrinėja visus šiuos gyvenimo vizijos matmenis. Šiandienos pasaulyje ta vizija vis dar tebėra aktuali ir gyva.

- Kodėl pasirinkote studijuoti viduramžių mąstytojo Jono Dunsas Škoto filosofiją ir teologiją? Ar ji jums irgi pasirodė aktuali?

- Man ji pasirodė labai sunki. Ten, kur Bonaventūra yra dvasinis šv. Pranciškaus sparnas, Dunsas Škotas yra filosofinis sparnas. Nors Pranciškus Dunso Škoto raštuose beveik nefigūruoja, vis dėlto visa jo mintis, jo dvasingumas ir jo teologija yra persmelkta Pranciškaus vizijos. Škotas vadinamas *Doctor Subtilis*, subtiliuoju daktaru, nes norint perskaityti Škoto sakinį, reikia atsistėti su puodeliu kavos, jeigu rūkai - turėti bent pakelį cigarečių ir krūvą tablečių nuo galvos skausmo, nes Škoto skaitymas įvaro galvos skausmą. Škotui žodžiai yra nelyginant kempinės, juose tiek daug prasmės, kad jis juos gręžia lyg vandens prisunkusias kempines, kol jie pasidaro sausi ir galiausiai žodžio, apie kurį jis kalba, išvis nebelieka, lieka tik nauja prasmė, kurią Škotas tam žodžiui suteikė. Taigi ji nepaprastai sunku suprasti. Tačiau Škoto vizija yra pranciškonų vizija. Bonaventūra ir Škotas yra du žmogiškosios minties milžinai, jie tarsi du Pranciškaus vizijos sparnai. Ten, kur Bonaventūra teologizuoja, Škotas filosofuoja. Pranciškonų studijos mė-

gina sujungti Bonaventūros teologiją ir dvasingumą su Dunso Škoto metafizika. Tai būdingas pranciškonų dalykas. Bonaventūros mistinių dvasingumą galima suderinti su tuo, ką Škotas kalba apie Kristų kaip centrą. Jeigu pritaikysime Škoto filosofinį "substancijos" terminą vienai ar kitai dvasinei sąvokai, suvoksime, kad Kristus arba išikūnijimas atskleidžia tai, koks yra Dievas. Todėl norėdami sužinoti, koks yra Dievas, ieškote ne dogmose ir ne doktrinoje, bet žvelgiate į Jėzų Nazarietį. Lygiai taip pat jei norite žinoti, kas yra pranciškonas, žiūrėte ne į doktriną ar dogmą, bet į pačius pranciškonus. Nors ir labai sunku suprasti Škoto mąstymą, jis gali jus daug ko išmokyti. Jo Kristaus išikūnijimo samprata yra pati giliausia ir viltingiausia, su kokia jums kada nors teks susidurti. Sakau tai ne tik dėl to, kad pats esu pranciškonas, tačiau jau 20 metų studijuojau teologiją ir neaplikau nieko nuostabesnio už Dunsą Škotą.

- Škotas nebaigė rašyti savo veikalų. Ar dabar pranciškonų ordine yra brolių, kurie mėgina pabaigti Škoto darbą? Tomistai turi savo Sumą - Teologijos sąvadą, tačiau Škotas tokios Sumos neparašė...

- Gaila, kad Škotas nepabaigė savo darbų, nes mirė jaunas - manau, maždaug 45-erių metų. Taigi jam neteko suredaguoti savo raštų. Škoto žinovų komanda daugybę metų rengė kritinį jo raštų leidimą. Nežinau, ar galime užbaigti Škoto darbus, ir nežinau, ar nenorėčiau, kad kas nors kitas, o ne pats Dunsas Škotas mėgintų tai padaryti. Manau, kad dalis jo žavesio ir yra ta, kad jis nebaigė savo raštų ir jų nesuredagavo, todėl mums dabar tenka galvoti, ką jis norėjo pasakyti. Tomo Akviniečio Sumoje viskas išdėstyta ir paaiškinta. Tiesą sakant, iš pat pradžių Suma turėjo būti vadovėlis kunigams, tačiau dabar ji tapo masyvia filosofine ir teologine struktūra Bažnyčioje, dauguma Bažnyčios teologinių doktrinų remiasi Tomo "Suma theologica". Visa bėda ta, kad Bažnyčia kanonizavo vieną konkrečią mąstymo formą - tominę mintį, nors Tomas Akvinietis man ir labai patinka.

- O kas nutiko Vatikane po Dunso Škoto beatifikacijos? Juk

aštuntajame dešimtmetyje Škotas buvo pristatomas kaip eretikas? Tad kas gi atsitiko?

- Prieš dvejus metus kovo mėnesį popiežius iškilmingai beatifikavo Dunsą Škotą. Taip pat buvo paskelbta, kad Škoto mąstyme nėra nieko prieštaraujančio katalikų tikėjimui. Studijuodamas Škotą, aš irgi girdėjau įvairiausių dalykų. Vienas blogiausių ir labiausiai įžeidžiančių dalykų buvo tas, esą Dunsas Škotas prarado pranciškonų viziją. Pagalvojau, ar tai parašęs žmogus skaitė tą patį Dunsą Škotą, kurį skaičiau aš, nes tai tikra netiesa. Tačiau dabar Škotas yra tarp Bažnyčios palaimintųjų, o jo darbus galime kada panorėję tyrinėti. Sklinda gandas, kad kai popiežius beatifikavo Dunsą Škotą ir mūsų tuometinis ordino generolas įteikė jam Škoto kritinio raštų leidimo egzempliorių, popiežius pažvelgė į knygą, paskui į generolą ir paklausė: "Kas dabar bus su Tomu Akviniečiu?" Ir tai tiesa. Kas dabar bus su Tomu Akviniečiu? Ilgą laiką Tomo Akviniečio mokykla ir Dunso Škoto mokykla tarpusavyje barėsi, tai buvo vaizduojama kaip nepalaujantis skilimas. Tačiau iš tiesų taip nebuvo. Tomas ir Škotas tyrinėja tą pačią tikrovę - Dievo tikrovę, bet skirtingais būdais. Tomo požiūris ir mąstysena yra labai aristoteliški, Škotas irgi daugeliu atžvilgių yra aristoteliškas, patyręs didelę averoizmo ir naujojo racionalizmo įtaką, tačiau kartu jis turi tvirtą senosios augustinieškojo mąstymo tradicijos pagrindą. Škotas mėgina sujungti augustinizmą ir aristotelizmą, - nors tai panašu į mėginimus suvienyti marksizmą ir platonizmą. Ar tai įmanoma, nežinau. Tomas ir Škotas mėgina daryti tą patį, tik skirtingais būdais ir turėdami skirtingą pagrindą.

- Galiu pasakyti, kad žmonės mūsų bažnyčioje turi labai stiprų kaltės jausmą. Ką apie kaltę, atpirkimą ir nuodėmę savo teologijoje kalba Dunsas Škotas?

- Paprastai atpirkimo samprata reiškia, kad mes esame nuodėmingi vyrai ir moterys, kad per Adomo nuopuolį - nors iš tikrųjų Adomas yra mitas - nuodėmė atėjo į pasaulį, o iki tol mus su Dievu jungė ypatingas glaudus ryšys. Pradžios knygoje yra nuostabi ištrauka, kur sakoma, kad Dievas vaikščiojo su žmogumi vakaro vėsoje. Ir štai staiga - nuodėmė! Dievas ir žmogus daugiau nebėvaikšto vakaro vėsoje, atsiunčiami angelai su nuogais kardais, Adomas ir Ieva išspiriami iš Rojaus, juos išvaro Dievas, lyg koks nesukalbamas šeimininkas. Iš vienos pusės turime Dievą, kuris yra labai artimas ir draugiškas žmogui, o kitą akimirka matome Dievą, pasirengusį sunaikinti žmogų. Pradžios knyga piešia ištisą trikdantį Dievo paveikslą. Tam tikra prasme mes buvome kaip Adomas, kol neatėjo Jėzus: mes esame nusidėjėliai ir mums reikia atpirkimo, mus slegia nuodėmės našta. Nuodėmė suardo mūsų ryšį su Dievu, atitolina nuo jo, nuodėmė yra liga, ji yra asmeninė ir visuotinė. Mes nusidedame mintimis, žodžiais ir darbais, ir iš to neįmanoma ištrūkti, visos mūsų gyvenimas sukasi apie nuodėmę. Tradicinė soteriologija, arba atpirkimo teologija, sako, kad Jėzus ateina, turėdamas visa aprėpiantį tikslą atpirti mus. Ir jis atperka mus kryžiumi, numirdamas už mūsų nuodėmes. Tad iki pat Jėzaus mirties mes esame didelėje bėdoje. Paskui viskas atitaisoma - jis tampa auka už mūsų nuodėmes. Tai labai viltinga ir galinga vizija. Tačiau krikšto teologija ir sakramentinė teologija yra labai giliai persmelk-

ta tos kaltės ir nuodėmės. Iki šiol Bažnyčioje tvirtinama, kad vos tik gimę kūdikiai turi būti nedelsiant pakrikštyti, nes jie turi gimtąją nuodėmę, o jeigu miršta nekrikštyti, negali eiti į dangų. Tačiau katalikiškoji dvasia negali leisti nekaltiems nekrikštytiems vaikams eiti į pragarą, todėl išrandame tokį dalyką kaip limbas (kurio, dėkui Dievui, jau atsikratėme): sakoma, kad nekrikštyti mirę kūdikiai eina į vietą, kur yra tobula laimės būseną, tačiau jie negali regėti Dievo. Kokia nesąmonė! Ir tai mums buvo kėmama taip ilgai, o nemaža žmonių vis dar tuo tiki. Neįmanoma jausti tobulos laimės ir nematyti Dievo, tai prieštarauja vienas kitam! Bet taip yra todėl, kad krikšto teologija buvo orientuota į nuodėmę. Dabar krikštas imamas labiau suvokti kaip įvedimas į bendruomenę. Tačiau tai labiau sakramentinių teologų reikalas, o aš tesu paprastas pranciškonas.

Taigi nuodėmė glūdi visa ko centre, o išikūnijimas ir atpirkimas yra reakcija į nuodėmę. Tai

tarsi koks atsarginis variantas: žmogus suardė vienybę su Dievu, tačiau Dievas it koks aukščiausias dangiškasis burtininkas lyg triušį iš skrybėlės ištraukia išikūnijimą, išikūnijęs žodis lyg koks dangiškasis supermenas ateina į žemę, padaro stebuklą, perkeičia mūsų gyvenimą, paskui miršta, prisikelia ir grįžta atgal, iš kur atėjo. Jis išgelbsti mus paskutiniuoju momentu, lyg koks paskutinis geras kadras pigiame kino filme. Ir štai ką nuo tada turime: Jėzus mirė už mūsų nuodėmes, mes visada esame nuodėmėje, todėl mums reikia susitaikinimo sakramento.

Taip ilgą laiką tradiciškai buvo suvokiama nuodėmė ir atpirkimas. Tačiau kažkur šalia nuodėmės plevėna dar vienas žodis - meilė. Kur tradicinis požiūris sako, kad Jėzus atėjo numirti už mūsų nuodėmes ir visur sugrąžinti gėrį ir vėl grįžta atgal lyg koks dieviškasis remtininkas, ten Škotas sako kitaip: nuodėmė neturi nieko

(nukelta į 4 psl.)

NEW JERSEY NEW JERSEY NEW JERSEY NEW JERSEY
SENTRY REALTY, INC. 33 E. Railroad Ave., Jamesburg, NJ 08831. Tel.: (732) 521-1611. FAX 732-521-0034. Jei norite pirkti namą, žemės plotą, komercinį pastatą ar nuomotį namą puikioje Centrinėje New Jersey dalyje, maloniai kviečiame kreiptis į NJ Licensed Real Estate agentę ZINERĄ A. MACYS (kalba lietuviškai). Namų tel.: (732) 521-5556 arba (732) 521-1916. Centrinė New Jersey dalis yra puiki vieta gyventi tiek jaunoms šeimoms, tiek pensininkams. Geros mokyklos. Patogus susisiektis su prekybos centrais ir darbais. Gerai žinomos pensininkų namų bendruomenės.

GALCHUS & GORDON, advokatai, patarnauja sekančiuose teisiniuose reikaluose: nelaimingi atsitikimai, nekilojamas turtas, imigracija, DWI and all criminal. Virš 20 metų patirtis. Parūpinamas lietuvių k. vertėjas. Konsultacija nemokamai. Galchus & Gordon, 39-07 Bell Blvd., Bayside, NY 11361. Tel.: 718 229-2628.

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas, patarnauja teisiniuose reikaluose, kurie liečia testamentą paruošimą ir jo vykdymą, o taip pat nekilojamo turto pirkimą ar pardavimą bei įvairius reikalus, susijusius su mokesčių (tax) mokėjimu. Advokatas dirba Connecticut valstijoje ir kalba lietuviškai. 134 West St., Simsbury, CT 06070. E-mail: sigcycle@aol.com Tel.: 860 651-0261. Fax 860 651-8376.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

BUYER FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.). Tel. 344-5172. Paruošiamos garbingos laidotuvės. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujojo vietoj - OHLERT-RUGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, NY, Tel. 847-2323 (namų tel. 847-4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern, 1883 Madison St., Ridgewood, NY 11227. Tel. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. - 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, NY 11368. Tel. 779-5156.

LAISVĖS ŽIBURIO radijas girdimas sekmadieniais 9 val. ryto iš KDM stoties 1380 AM. Romas Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, NY 11364. Tel. 718 229-9134 arba 718 428-4552. Fax 718 423-3979.

Lietuvos Krikščionišką DEMOKRATIJA ir jos spaudą paremkime dabar: pinigais, Unitrust, testamentais.

-Tax Exempt #36-2927289-

per:
Pope Leo XIII Literary Fund, Inc.
9050 Troy Avenue
Evergreen Park, IL, 60642

Fax/Tel. 708-636-9562 Klauskite informacijų

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI
SUKURIAMI IR NEMOKAMAI
PRISTATOMI I VISAS KAPINES
NEW YORK, NEW JERSEY
IR CONNECTICUT VALSTIJOSE.
ISTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

**Kasolino
MEMORIALS**

66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE,
QUEENS N.Y. 11379
PHONES (718) 326 - 1282 ; 326-3150
- TAI MŪSŲ VIENTELĖ VIETA -
- GAUSI PARODŲ SALE -

KVEČAS
JONAS
1933-1976

DARBININKASThe Lithuanian Weekly
Published by Franciscan Fathers341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, NY 11207Editorial Office 718-827-1352
Business Office 718-827-1351

FAX 718-827-2964

Publication No. USPS 148-360
ISSN 0011-6637Second Class postage paid at Brooklyn, NY, Post Office
Subscription per year \$30.00. Single copy \$1.00.
Published Weekly except 2nd and 3rd week in JulyPOSTMASTER: Send Address Change to:
DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207

— Redaguojia REDAKCINĖ KOMISIJA —

Rankraščiai taisomi Redakcijos nuožiūra

Linkėjimų gausa ar perteklius

Viso gero linkėjime vieni kitiems Kalėdose ir įžengdami į Naujuosius metus. Prisiminėme daug savo artimųjų, pažįstamų, draugų ir bendradarbių. Sveikinome laišku, atviruku arba žodžiu, apsilankymu bei dovanomis. Bet jei kam neparašėme nė atviruko, vis tiek iš savo linkėjimų neišskyrėme. Mūsų šventiniai linkėjimai siekė visas mums artimas širdis. Tuo būdu milijonai žmonių apsikėitė linkėjimais sėkmės ir laimės. Išreikštas visuotinis noras, kad būtų gera visiems ir visur.

“Laimingų metų!” linkėjimai nuskambėjo. Tačiau laimės supratimas dažnai apgaulingas. Apgaulingas tikėjimas, kad tapsi laimingas, daugiau sukaupęs pinigų, įsigijęs daugiau garbės ir populiarumo. Šiandien laimėtu pinigų bei populiarumu jau rytoj retai kuris liks patenkintas – ir vieno, ir kito nori vis daugiau ir daugiau.

Greičiau pasijus laimingas tas, kuris savo sąžinei galės pasakyti: savo jėgomis, savo turtu ir savo populiarumu padariau viską, ką galėjau – savo šeimai, savo bendruomenei, savo tautai, savo gyvenamam kraštui. Tai laimės paslaptis. Egoistas, užsidaręs savo kiau-te, yra nelaimingiausias žmogus.

Šventiniai linkėjimai, kai kas mano, tėra papročio ir mados reikalas. Nėra ir sunku jį tenkinti, nes linkėjimas tėra “tuščias” žodis. Bet iš tikrųjų ne taip. Net ir tada, kai yra stiprus mados ar papročio akstinas, sveikinimas lieka žmogišku veiksmu. Kas sveikina ir linki kitam sėkmės, išreiškia savo geros valios nusiteikimą. Jei tokio nusiteikimo neturėtų, o sveikintų, būtų tik-tai mandagus veidmainis.

Akivaizdoje to didžio melo, kuris iki karo įtampos drumsčia mūsų laikus, geros valios linkėjimai šiandien darosi dar reikšmingesni. Jie išreiškia mūsų norą savo santykius su kitais grįsti žmoniškumu. Linkėdami kitiems gero, mes norime, kad žmonės nyktų nesantaika, priešiškus, apgaulė ir visa pikta, kas gyvenimą daro sunkų ir mums patiems, ir kitiems. Nors vienu tik linkėjimu blogybės negalima pašalinti, bet geras žodis jau rodo, kad esame nusiteikę jos kratyti ir su ja kovoti.

Kovodami su piktu, mes negalime linkėti pikto niekam, net ir savo nedraugui ar priešiui. Jei toks negeras mūsų geismas pildytųsi, negerovė tiktai didėtų. Mes gi norime, kad gera viršytų. Mes geidžiame, kad pildytųsi mūsų geri linkėjimai. Tad linkime, kad ir tie, kurie daro kitiems pikta, susiprastų ir pasikeistų.

Pasikeitimas ateina iš dvasios, ir pirmiausia iš mūsų pačių. Nuosirdžiai kitiems gero linkėdami, mes jau esame nusiteikę gera ir daryti. Savo linkėjimu tartum išpareigojame rūpintis, kad kitiems iš tikrųjų būtų geriau, kaip esame linkėje. Tuo būdu šventiniai linkėjimai mus saisto ir po švenčių. Nenorėdami palikti veidmainiai, mes teiksime pagalbą ir paramą, jeigu jos kam reikės ir kiek tai bus mums įmanoma.

Linkėjimai tik tada pildosi, kas juos papildo veiksmai. Kai veiksmai privergiame, nors ir galėtume juos nesunkiai atlikti, mūsų linkėjimai darosi tušti. Tebūna šiemetiniai mūsų linkėjimai brandūs išstisus metus!

Naujuosius metus sutikus ne vienam prabėga mintis: kaip gera naujus metus sutinkant – juk tai duos daug galimybių pasireikšti, nuveikti, nes bus tiek daug laiko! Ar tikrai? Bokštų laikrodžiuose, kalendoriuose ir kitose progose ne kartą tenka pastebėti išsireiškimus: “Valandos praeina, bet bus suskaitytos”, “Bėga laikas nesugrąžinamai”.

Valdas Adamkus

Likimo vardas - Lietuva 22

Buvau didžiai nustebintas, kai man referavus, ką veikia Įstatymų įgyvendinimo priežiūros departamentas, ji pareiškė, kad galima išsiversti ir be šios iš tikrųjų labai svarbios struktūrinės grandies. Ministrė ramiausiai iš savo sąrašo išbraukė ir šį, ir net Tarptautinių ryšių departamentą. Pamėginome diplomatiška forma jai paaiškinti, kad tai labai reikalingi agentūros padaliniai, bet ji jau turėjo savo tvirtą nuomonę ir neatrodė, kad būtų linkusi mūsų klausyti. Po pusantros valandos pokalbio išsiskyrėme su ja lyg šaltu vandeniu apipilti.

Nenorėdams kelti įstaigoje nerimo, grįžęs į Čikagą nepasakojau apie naujosios ministrės planus, kurie galėjo gerokai pakenkti neblogai funkcionavusiai aplinkos apsaugos sistemai. Tikėjaisi, kad kai realiai pradės dirbti, Ana Gorsič dar pergaltos savo planus. Vėliau paaiškėjo, kad jos nuomonė apie pakeitimus Aplinkos apsaugos agentūroje formavo ją rėmę Kolorado valstijos pramonininkai, kuriems ypač nepatiko Įstatymų įgyvendinimo priežiūros departamentas, reikliai kontroliavęs kaip laikomasi vis griežtinamų taršos valymo normų.

Prabėgo keli mėnesiai. Ana Gorsič buvo prisaikdinta ir, sukūrusi savo štabą, pradėjo skirti naujus regionų administratorius. Aš taip pat buvau iškvieistas pas ją pokalbiui. Nors ji man nieko negalėjo prikišti, bet pajutau, kad mano kandidatūra jos netenkina. Turbūt jai buvo svarbiau ne patirtis ar profesinis pasirengimas, o parti-

Kaip Bush ir Scowcroft pakeitė pasaulį

Algirdas Landsbergis

“Pakeistas Pasaulis” (“The World Transformed”) – taip pavadinta Amerikoje neseniai pasirodžiusi stambi knyga apie lemtinguosius 1989-1993 metus. Jos autoriai, buvęs JAV prezidentas George Bush ir jo valstybės saugumo patarėjas Brent Scowcroft aprašo sovietinės imperijos sugriuvimą, Vokietijos suvienijimą, JAV santykius su besikeičiančia Rusija ir karą su Iraku. Lietuva užima palyginti nemažą knygos dalį, tuo patvirtinant jos svarbų vaidmenį didžiuosiuose pasikeitimuose.

Niekas taip negeidė Baltijos šalių nepriklausomybės, kaip mes, tvirtina Bush, apibūdindamas savo politiką jų atžvilgiu. Mes būtumėm galėję bematant pripažinti jų nepriklausomybę, tačiau turėjom atsižvelgti į tikrovę – kad tos šalys galės pasiekti ilgalaikę nepriklausomybę tiktaisi su Kremliu sutikimu. Mūsų uždavinys buvo Maskvą prie to privesti.

Mūsų pagrindinis tikslas, toliau aiškina buvęs prezidentas, buvo parodyti, kad remiame lietuvius, bet negalėjom daryti užuominų, kad drauge su jais “žygiuosime į barikadas”, ir tada, jeigu Maskvą griebtųsi smurto, palikti juos likimo valiai. Be to, konfrontuodami su Maskva ir jai grasindami, galėjome viską prarasti – būtume pakenkę pačioms Baltijos šalims, sovietų reformai ir galbūt Vokietijos suvienijimui. (Ilgas knygos skyrelis apie Baltijos šalis pavadintas “Atsargus šokis”.)

Todėl nenuostabu, kad George Bush nepalankiai vaizduoja Vytautą Landsbergį, kuris kitaip galvojo apie tą “atsargų šokį”. Anot prezidento, Landsbergis “sukomplikavo dalykus”. Nors “tikras patriotas”, jis pasirodė esąs “sunkiai sukalbamas”. Kai jis pasiskundė, kad jo šalis tampa “naujo Miuncheno auka”, rašo Bush, aš labai supykau. Galėjau suprasti jo nusivylimą, bet jo apkaltinimas nuolaidžiavimu sovietams (“appeasement”) mane labai įžeidė”. Busho nuomone, Landsbergis turėjo laikinai išaldyti nepriklausomybę ir tartis su Gorbačiovu.

Su Washingtonu apsilankiusia Kazimiera Prunskiene prezidentui buvo lengviau susikalbėti. Anot Scowcroft'o, tai buvo svarbus pirmasis, nors ir neoficialus JAV prezidento ir Lietuvos ministrės pirmininkės susi-

tikimas po Lietuvos aneksavimo. Tačiau nenorėta, kad tas susitikimas būtų interpretuojamas kaip Lietuvos nepriklausomybės pripažinimas. Todėl ir Lietuvos diplomatiniam atstovui nebuvo leista Prunskienę lydėti – ji buvo Busho priimta ne kaip nepriklausomos Lietuvos ministrė pirmininkė, bet kaip “laisvai išrinkta Lietuvos žmonių atstovė”.

Gorbačiovo portretas knygoje labai patrauklus, dėmelės vos ižiūrimos. “Aš jį mėgau”, pareiškia prezidentas. “Jis buvo geras draugas, žmogus, kurį istorija įvertins”. Jei ne “mudviejų draugystė”, tvirtina Bush, didžiosios problemos nebūtų taip išsprendusios. Su Medininkų užpuolimu ir Sausio 13-tosios žudynėmis Vilniuje Gorbačiovas neturėjęs nieko bendro.

Jelcino Bush aiškiai nemėgo. Jam buvo “skausminga stebėti,

kaip Jelcinas, plyta po plytos, išardė Sovietų Sąjungą ir pėrėmė ją iš Gorbačiovo. Jis mini “Jelcino machinacijas ir smūgi grūvančias sąjungai”.

Buvęs prezidentas prisipažįsta, kad jo politinė linija Amerikoje susilaukė daug kritikos. Kongreso, spaudos ir “gerai organizuotų” baltų kilmės amerikiečių spaudimas buvo “labai didelis”. Vos tik sovietai pradėjo Lietuvos ūkinę blokadą, pasipylė spaudos klausimai: “Ką JAV darys?” Kaip aš to ir laukiau, rašo Bush, spauda “pradėjo skustis”. O senatorius D'Amato, “beatodairiškai pozuodamas, provokatoriškai nukelia-vo prie Lietuvos sienos”. Todėl prezidentas paprašė tuometinio Kanados ministro pirmininko Brian Mulrooney paaiškinti Gorbačioviui, kaip labai jo kritikai jį spaudžia iš vidaus. Anot Busho, tie kritikai paprasčiausiai nesuprato jo politikos.

Beveik 600 psl. knyga aprė-

pia epochinius įvykius, bet jos istorinis, intelektualinis akiratis

siaurokas. Tarptautinė teisė, politinė filosofija, kultūrinė dimensija pasilieka už knygos durų. Indekse skaitytojas veltui ieškos Molotovo-Ribbentropo pakto, masinių deportacijų, rusifikacijos, totalitarizmo ir panašių sąvokų bei įvykių. Autoriai dažnai (skubėdami, tingėdami?) nekritiškai naudoja sovietinę terminologiją: “respublikos”, “nacionalizmas”, etc. Knyga dažnai primena valstybės vadovams kasrūt žinovų pateikiamas skubiai suvirškinamas įvykių santraukas ir interpretacijas, skubiai perredaguotas ir išsprautas tarp kietų viršelių. Du profesionalai politikai čia aprašo savo politinę strategiją ir ėjimus, kurie jiems padėjo be didelio kraujo praliejimo užbaigti Kremliaus viešpatavimą Vidurio-Rytų Europoje. Gilesnės įžvalgos į didžiuosius pasikeitimus ir autorių vaidmenį juose reikia ieškoti kitur.

Kaunas

V. Kapočiaus nuotr.

Chicagos LFK “Lituanica” artėja prie pusšimčio metų slenksčio

“Lituanicos” futbolo klubas, amerikiečių tarpe žinomas kaip “Liths Soccer Club”, dabar jau švenčia savo 48-ąją gyvavimo sukaktį.

Klubui 1998 m. priklausė trys komandos, kurios dalyvavo vietinėse pirmenybėse – vyrų, jaunių (iki 16 metų) ir veteranų

(“oldtimerių”). Vyrų komanda metus pradėjo salės futbolo (“indoor soccer”) varžybose, kurios tęsis nuo sausio pradžios iki kovo mėnesio vidurio Odeum pastate, Villa Park, IL. Žaidžiant 9 sekmadienius “Metro” lygos I divizijoje, mūsų komanda pelnė I vietą (7 pergaltės, 1

lygiosios, 1 pralaimėjimas) ir užėmė I vietą. 1999 m. sausio mėnesį jie rungtyniaus jau aukščiausioje – “major” divizijoje. Trys komandos žaidėjai: Juan Tomayo, Virgis Žuromskas ir Rolandas Urbonavičius iš visų

(nukelta į 5 psl.)

nis, tą kartą jau respublikoniškasis, uolumas. Mat apie aplinkos apsaugos problemas su ja kalbėjau tik kaip specialistas, o ne kuriai nors partijai atstovaujantis politikas. Be to, itariau ją turint ir asmeninių sumanymų, kam pasiūlyti Penktojo regiono administratoriaus postą. Po šio pokalbio maniau, kad nebūsiu patvirtintas regioninio administratoriaus pareigoms, ir kažkas kitas atvyks vadovauti mūsų įstaigai.

Iki 1981 metų rugpjūčio mėnesio buvo paskirti devynių regionų aplinkos apsaugos vadovai, tik Čikagos įstaigai vis dar laikinai vadovavau aš. Tai priminė situaciją, kuri buvo susidariusi prieš ketverius metus, pradėjus vadovauti Dž. Karterio administracijai. Dėl to ėmė jaudintis mano kolegos, tikėjęsi, kad respublikonams grįžus į valdžią, aš būsiu paskirtas jų viršininkus. Apie tai sužinojo ir ekologinės organizacijos – jos ėmė klausinėti, ar man nereikia politinės pagalbos, ir siūlėsi spustelėti šešioms Vidurio Vakarų valstijoms atstovaujančioms Kongreso narius bei senatorius, kad šie užtartų mane Vašingtone.

Man net nežinant, visų šešių Vidurio Vakarų regionui priskirtų valstijų gubernatoriai – tiek respublikonai, tiek demokratai – kreipėsi į Aplinkos apsaugos agentūros direktorę, prašydami paskirti mane nuolatiniu įstaigos vadovu. Šį kreipimąsi parėmė didelė grupė senatorių ir kongresmenų. Reagavo ir spauda. Įtakingi laikraščiai – ir ne vien Čikagos – jau redakcinių straipsnių pavadinimais ėmė klausiti: “Kodėl delsiama Valdą Adamkų skirti administratoriumi?” Tai buvo galingas spaudimas ministrei.

REGIONO APLINKOSAUGOS ADMINISTRATORIUS

Rugpjūčio pabaigoje Ana Gorsič pagal iš anksto numatytą planą turėjo apsilankyti Čikagoje. Išnuomojome didžiulę (daugiau kaip tūkstančio vietų) salę viename viešbutyje (duo metų mūsų įstaigoje dirbo apie 1100 darbuotojų), kur ji turėjo pirmiausia, tik atskridu-

si iš Vašingtono, susitikti su aplinkos apsaugos specialistais.

Lydimas dviejų pareigūnų nuvykau pasitikti ministrės į aerouostą. Einant į mūsų laukiančius automobilius ji lyg tarp kitko pasisuko į mane ir pranešė: “Beje, aš jus paskyriau regiono administratoriumi”.

Visuomet, kai skirdavo administratorių, jam apie tai pranešdavo iš anksto, parengdavo spaudai pranešimą ir sutartą dieną perduodavo informacinius agentūroms, kad būtų viešai paskelbta. Mano atvejis buvo visiškai kitoks. Supratau, kad Ana Gorsič mane paskyrė prieš savo valią, spaudžiama visuomenės, gubernatorių ir kongresmenų. Tai akivaizdžiai ją stipriai suerzino ir jautėsi jos priešiškus man.

Išgirdęs ministrės nors tarsi ir pro sukastus dantis pasakytą žinią, be abejo, apsidžiaugiau: po daugel metų darbo Aplinkos apsaugos agentūroje, pergyvenęs kelis administratorius, pagaliau 1981-aisiais pats tapau pilnateisiu įstaigos vadovu. Bet, žinoma, Anai Gorsič savo jausmų neparodžiau ir tik santūriai padėkojau už pasitikėjimą.

Įėjome į pilnutėlę viešbučio salę, susėdome scenoje. Pristačiau susirinkusiems naująją ministrę, žmonės mandagiai paplojo, ir pakviečiau ją pasakyti kalbą. Ana Gorsič pirmiausia pasakė esanti dėkinga susirinkusiems už nuoširdų sutikimą, po to pagyrė mūsų įstaigą kaip itin gerai tvarkančią aplinkos apsaugos reikalus, pakalbėjo apie savo planus. Gana ilgo pranešimo pabaigoje ji pranešė: “Jūsų regiono Aplinkos apsaugos agentūros administratoriumi paskyriau Valdą Adamkų”.

Mano pavardės jai neleido baigti ištarti. Tarsi būtų sprogsi salėje bomba. Susirinkusieji pašoko iš vietų ir ėmė audringai ploti. Pasirodė, kad kai kurie mano kolegos ėtarė, jog ministrė turėtų paskelbti tokį sprendimą, ir iš anksto pasigaminimo sveikinimo plakatus su užrašais: “Welcome Val Adamkus!”

(nukelta į 4 psl.)

■ Bagdadas gruodžio 27 d. metė naują iššūkį Jungtinėms Amerikos Valstijoms ir Didžiajai Britanijai, paskelbęs, kad apšaudys karo lėktuvus, patuliojančius Irako aviacijos skrydžiams uždraustose zonose, kurias JAV ir jų sąjungininkės įkūrė po karo Persijos įlankoje.

JAV ir Didžioji Britanija pareiškė, kad jų lėktuvai tęs patuliavimą neskraidymo zonose, o jų pilotai duos atkirtį bet kokioms Bagdado provokacijoms. "Irakas žino, kad negali trukdyti skrydžiams. Mūsų pilotai gali gintis, jei pajus grėsmę", - sakė JAV nacionalinio saugumo tarnybos atstovas spaudai P.J. Crowley. "Didžiosios Britanijos ir JAV lėktuvai laikosi labai griežtų taisyklių, - pareiškė Didžiosios Britanijos gynybos ministerijos atstovas spaudai. - Tos taisyklės leidžia kilus grėsmei atsakyti ugnimi".

■ Gruodžio 27 d. Šiaurės Kosove ketvirtą dieną iš eilės vyko serbų policijos ir etninių albanų sukilėlių mūšiai. Per susirėmimus buvo naudojami zenitiniai pabūklai ir minosvaidžiai. Serbų policija įsirengė apkasas Obrazos kaimo pakraštyje ir iš artilerijos pabūklų apšaudė kaimyninį Lapastičos kaimą, kuriame yra etninių albanų Kosovo išlaisvinimo armijos (KIA) bazė. Šie susirėmimai yra didžiausi nuo spalio, kai buvo sudarytos paliaubos. Žuvo mažiau nei 10 etninių albanų.

Gruodžio 27 d. į sukilėlių kontroliuojamą teritoriją tarp Obrazos ir Lapastičos atvyko tarptautinių stebėtojų grupės.

■ Rusijos prezidentas Boris Jelcin ir Baltarusijos vadovas Aleksandr Lukašenka gruodžio 25 d. pasirašė sutartį, kuria numatoma 1999 metais sujungti abi valstybes. Remiantis Minsko šaltiniais, ateinančiais metais abiejose šalyse turėtų įvykti referendumai dėl Rusijos bei Baltarusijos sujungimo į vieną valstybę. Naujoje valstybėje turėtų būti sukurta bendros politinės bei gynybos institucijos ir bendras biudžetas, bendra muitų erdvė, bendros mokesčių bei teisėsaugos sistemos.

Pranciškonas, Rytų kovos menų didmeistris

(atkelta iš 2 psl.)

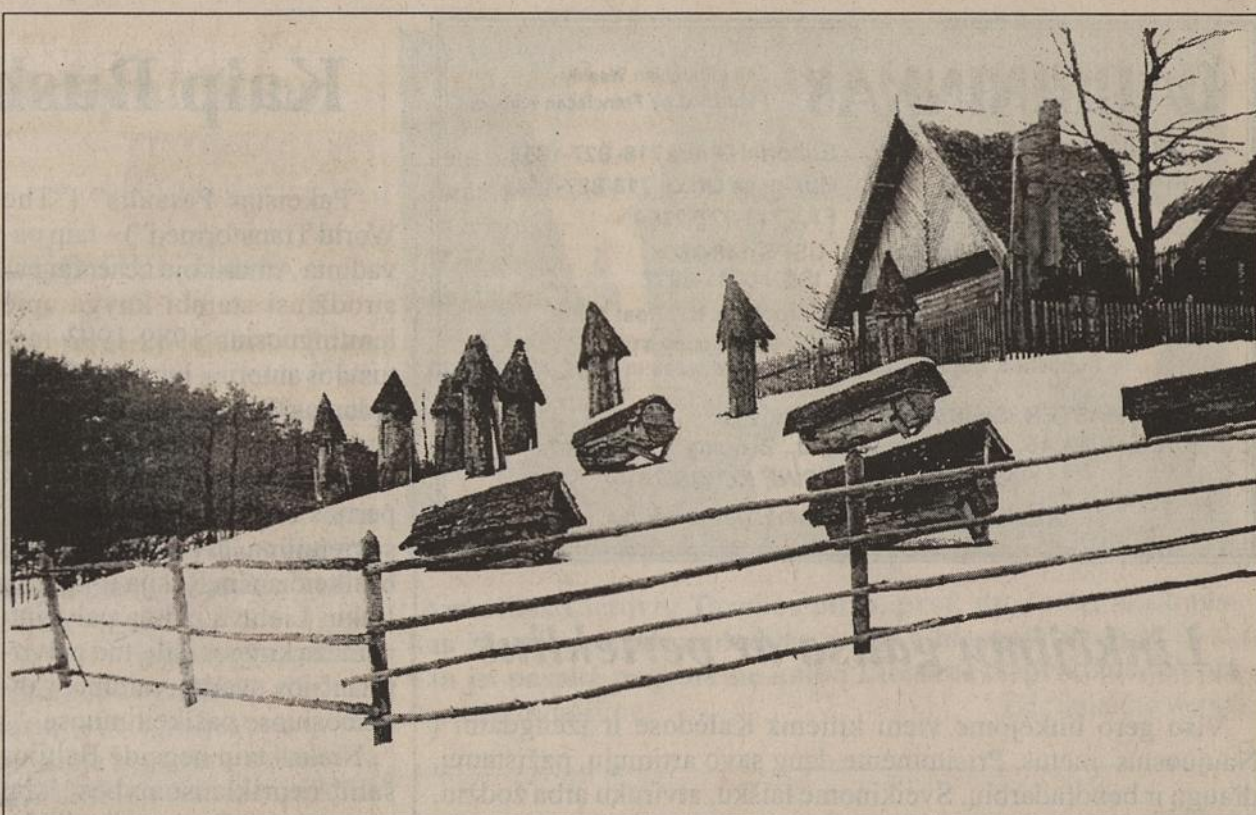
bendra su įsikūnijimu. Žodis tapo kūnu ne tam, kad mus išgelbėtų iš mūsų nuodėmių, žodis įsikūnijo, nes visada rengėsi įsikūnyti, įsikūnijimas visada buvo Dievo plano dalis dar iki nuodėmės, iki pasaulio sukūrimo. Kaip sakoma Pauliaus Laiške efeziečiams: "Garbė Dievui, mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus Tėvui, kuris palaimino mus Kristuje, visokeriopa dvasine palaima danguje, mus išsirkindamas jame prieš pasaulio sutvėrimą". Tai leidžia suprasti, kad Žodis egzistavo iki tol, kad Kristaus išrinktumas buvo Dievo mintyje dar iki mūsų sukūrimo ir įsikūnijimo. Ką sako senasis katekizmas, kodėl Dievas mus sukūrė? Jis sako: "Dievas mus sukūrė, kad jį pažintume, mylėtume ir jam tarnautume". Bet Dievas visai ne tam mus sukūrė. Jis mus sukūrė, kad įeitume į artimą vienybę su juo. Jis neprivalėjo mūsų sukurti, bet tam tikra prasme yra taip, kad Dievas negalėjo padaryti kitaip, kaip tik sukurti mus, nors aš nenoriu būti deterministas. Jeigu tikime Dievo meile ir tuo, kad Trejybė yra tarpusavyje susijusi meilės dinamika, nepalijaujančia ir amžina, tada pati meilės prigimtis reiškia, kad ji išeina anapus savęs. Meilė negali būti uždara, susitelkusi tik į save, ji turi eiti anapus savęs, o sukūrimas ir reiškia, kad Dievas išeina anapus savęs ir daro tai laisvai. Nuodėmė galėjo nulemti, filosofškai sakant, įsikūnijimo formą, tačiau negalėjo nulemti įsikūnijimo materijos, nes įsikūnijimas ir taip būtų įvykęs. Įsikūnijimas nėra nulėmtas nuodėmės, tai nėra reakcija į nuodėmę, atsakymas nusikaltusiai žmonijai. Taigi pašalinkime nuodėmę, ir kokia tada įsikūnijimo priežastis? Na, priežastis yra pats Dievas, o apie Dievą žinome, kad jis yra meilė. Todėl ir įsikūnijimo motyvacija yra meilė ir niekas kitas.

Taip ateiname prie Jėzaus mirties. Jeigu jis mirė ne dėl mūsų nuodėmių, tai dėl ko gi tada? Aš manau, kad tikslas yra toks pat kaip pradžia. Žodis įsikūnijo laike ir istorijoje iš meilės, todėl žodžio tikslas laike ir istorijoje yra meilė. Kodėl Jėzus mirė? Kas nors atsakys: jis mirė todėl, kad mes esame nusidėjėliai ir mus reikėjo išgel-

bėti iš nuodėmės. O aš atsakyčiau: taip, tiesa, bet ar Jėzus mirė ne dėl to, kad jis buvo žmogus, kad jo istorinis gyvenimas baigėsi? Taip mirsime jūs ir aš. Tačiau kaip mes suvokiame tos mirties prasmę? O jos prasmė yra tokia: pradžia tokia pati kaip pabaiga – meilė; Jėzus mirė, nes jis mus myli. Meilė nuplauna nuodėmę, meilė atperka, o ne pati Jėzaus mirtis. Dievo valia buvo ne ta, kad Jėzus mirtų, bet kad Dievo meilė būtų parodyta pasauliui, o tobulas jos parodymas yra Jėzaus Nazariečio mirtis. Meilė nulemia Jėzaus mirtį, meilė sunaikina nuodėmę ir prikelia Jėzų iš numirusių, meilei esame pašaukti ir mes. Ne Kristus buvo sukurtas visatai, bet visata Kristui. Taigi yra didžiulis skirtumas remtis nuodėmę akcentuojančia įsikūnijimo samprata ir meilę akcentuojančia Jėzaus įsikūnijimo ir atpirkimo vizija. Meilės vizija tiesiogiai kyla iš pranciškoniškojo dvasingumo, tai gryniausio pavidalo pranciškonybės, kur meilė yra visų dalykų centras. Tai teikia daug daugiau vilties, tai krikščioniškesnė pasaulio samprata negu nuodėmė, kaltė ir atpirkimas. Aš atmetu sampratą, kad Jėzus mirė už mūsų nuodėmes, ir manau, kad jis mirė, nes mus mylėjo.

- *Ką veikėte prieš tapdamas pranciškonu? Kodėl tapote pranciškonu?*

- Aš gimiau Šiaurės Airijoje ir užaugau didelių sukrėtimų, smurto, žudynių, mirties laikais. Keli mano giminaičiai žuvo, man teko daug dėl to kentėti. Nenorėčiau varginti skaitytojų, pasakodamas apie Šiaurės Airijos sunkumus, tik prašau visų jūsų melstis už taiką ir susitaikymą toje šalyje. Tada, aštuntojo dešimtmečio pradžioje, buvo labai niūriūs laikai. Katalikai buvo laikomi antrarūšiais piliečiais ir mes kovojome už pilietines teises. Tada ir pratrūko pats baisiausias smurtas. Niekam nelinkėčiau pamatyti, ką padaro bomba, sprogusi nedidelėje patalpoje. Galiausiai visa tai palikau ir atvykau į Angliją. Dirbau statybose – man buvo 16-17 metų. Iki tol pagalvodavau, jog norėčiau tapti kunigu. Būdamas Airijoje, bendravau su pranciškonais. Tačiau kai Anglijoje pradėjau uždirbti pinigų, pažinau moteris, mintis tapti kunigu iškart išgaravo. Atradau

Bitininkystės muziejus Aukštaitijos nacionaliniame parke

A. Balbieriaus nuotr.

puikiausius dalykus pasaulyje: moterys, pinigai, seksas, drabužiai, automobiliai ir panašiai. Tai buvo visiškai kitoks gyvenimas. Netrukus ėmiau dirbti asmens sargybinu ir apsauginiu naktiniuose klubuose. Man labai gerai sekėsi, man visa tai patiko: moterys, prašmatnūs drabužiai, narkotikai. Ir vis dėlto giliai širdyje žinojau, kad nesu laimingas. Nors turėjau viską, nors žmonės mane gerbė, tiksliau, bijojo, nes buvau labai grubus. Vietoj pokalbių ar derybų paleisdavau į darbą kumščius, nes buvau jaunas ir kvailas. Smurtas Šiaurės Airijoje manęs nieko neišmokė, tik sukaupė pyktį ir agresiją. Aš niekam neužleisdavau kelio ant šaligatvio – žmonės mane iš baimės apeidavo. Nežinau, kada tiksliai nusprendžiau visa tai mesti, bet gerai pamenu vieną šeštadienio rytą. Po audringos nakties atsisėdau ant lovos, susiėmiau galvą ir pamaniau: toks gyvenimas turi liautis. Tada man buvo 21-eri. Man nebuvo lengva, aš mėgindavau ir vėl atkrisdavau. Juk saugojau roko ir kino žvaigždes, ir palikti tą žėrintį prašmatnų gyvenimą nebuvo lengva. Man rodos, kad aš leidausi įplukdomas į pranciškonų ordiną, o ne ryžtingai įžengiau į jį. Pradžioje norėjau būti jėzuitas, tačiau kai sužinojau, kad man reikės stoti į universitetą, pabūgau, nes jaučiausi negabus. Be to, ieškojau bendruomeninio gyvenimo ir jutau, kad turiu atlikti atgailą už tokį gyvenimą kokį gyvenau iki tol, todėl įstojau į pranciškonus. Broliai nusiuntė mane į universitetą studijuoti teologijos ir baigiau jį su pagyrimu. Tad, po galais, galė-

jau būti ir jėzuitas!

Tai buvo prieš 20 metų. Tai nebuvo lengvi metai. Tačiau dabartinio savo gyvenimo nė už ką nekeisčiau į tą šlovės ir blizgesio pasaulį, kuriame gyvenau iki tol. Ir vis dėlto jaučiuosi tas pats asmuo, o aną savo gyvenimo tarpsnį laikau pasirengimo laikotarpiu. Aš vis dar mokau Rytų kovos menų, turiu pasaulinį meistriskumo laipsnį. Gyvenu pavojingame Londono kvartale, todėl mokytis savigynos yra būtina. Taip pat dirbu su gatvės vaikais. Ir vis dėlto, jei kas nors prieš 20 metų man būtų pasakęs, jog sėdėsiu štai šiame kambaryje, Lietuvoje, ir pasakosiu apie pranciškonų gyvenimą, nieku gyvu nebūčiau patikėjęs. Tačiau. Viešpats taip keistai viską patvarko. Šv. Pranciškus irgi nebūtų patikėjęs, kad jis taps vargšu ir atstatinės San Damiano bažnytelė. Lygiai taip pat – jei jums kas nors prieš 15-20 metų būtų pasakęs, kad Lietu-

voje iki 2000 m. rasis prezidentinė demokratija, jūs tuo nebūtumėte tikėję. Kartais pagaltoju, kad gal ir būtų buvę gerai, jei Dievas būtų rūpinęsis savo reikalais ir nebūtų kišęsis į mano gyvenimą, tačiau esu jam dėkingas – ne todėl, kad išgelbėjo mane iš tokio palaido gyvenimo, bet kad atvedė į pranciškonų ordiną. Sakau tai ne todėl, kad esu pranciškonas, bet todėl, kad pranciškonai turi kažko unikalaus ir slėpingai patrauklaus. Jie turi žmogiškumo ir šilumos, kurių kitiems ordinams kartais pristinga. Žmonės juos mėgsta turbūt todėl, kad jie visada yra žmonių pusėje ir niekada jų nepalieka. Dievo karalystės žemėje nesukursime remdamiesi dogmomis ir doktrinomis, bet tik būdami su žmonėmis ir gyvendami dėl jų. Štai kodėl pranciškonų būdas ir šiandien pasaulyje tokia gyvybinga.

Parengė Rūta Tumėnaitė

Susimąstykite

Aurelija M. Balašaitienė

Tuo po tradicinės Padėkos dienos visoje šalyje išsiviepatavo "sezonas" arba, teisingiau sakant, "apsipirkimo sezonas". Nors artėjo Kalėdos, Kūdikėlio Kristaus gimimo džiaugsminga šventė, bet nei žodis "Kalėdos", nei Kūdikėlis" niekur neminimas - nei didžiojoje spaudoje, nei televizijoje ar radijuje. Tai neužginčijamai krikščioniška šventė, kuri taip pat tapo ir visos šalies švente, uždarant vi-

sas privačias įmones, bankus ir valdžios įstaigas. Deja, tikroji tos šventės priežastis yra slepiama, nes ji pažeidžianti bedievių ar ne krikščionių jausmus. Antireliginiai balsai yra garšūs, bet religinis nusiteikimas yra neileistinas... Kodėl? Civilinės bylos yra keliamos, jei kokioje viešojoje vietoje kas nors išdrįsta padėti prakartėlę.

(nukelta į 5 psl.)

Valdas Adamkus

Likimo vardas - Lietuva 22

(atkelta iš 3 psl.)

Regėdamas skausmingos grimasos iškreiptą Anos Gorsič veidą, mėginu susirinkusius nuraminti: rankų mostais rodo, kad kviečiu visus susėsti į vietas, tačiau ovacijos vis nesiliauja. Kai galų gale plojimai nušėiuvo, Ana Gorsič vėl priėjo prie mikrofono ir su tokio rango JAV administracijos pareigūnams nebūdingai atvira pagieža ištare: "Dabar sužinojau, kaip Čikagoje turi atrodyti iš tikrųjų nuoširdus sustikimas".

Mano santykiai su A. Gorsič išliko šalti visą jos vadovavimo laiką tol, kol ji 1983 metais, neišbuvusi ligi savo kadencijos pabaigos, turėjo atsistatydinti iš ministrės posto. Ir tai atsitiko tam tikra prasme dėl mano kaltės.

Vis dėlto A. Gorsič, nors ir nemėgdama, manęs neignoravo. Tokia padėtis net teikė savų privalumų. Visi kiti regionų administratoriai į pareigas buvo paskirti partiniais sumetimais ir tai juos vertė nesiginčijant paklusti respublikonų ministrės valiai. Jie gerai žinojo, kad tik mano paskyrimas – karjeros, o ne politinis. Aš tapau administratoriumi kaip specialistas, bet ne todėl, kad būčiau koks nors respublikonų veikėjas. Su šia partija mane siejo tik kai kurie asmeniniai ryšiai ir simpatijos. Nuo pirmosios R. Reigano kadencijos laikų susiformavo tokia samprata apie mane ir išliko nepakitusi iki mano atsistatydinimo laisva valia 1997 metais.

A. Gorsič po kurio laiko ėmėsi seniai jos sumanytų reformų. Ji nusprendė likviduoti įstatymų vykdomo priežiūros departamentus ne tik centrinėje įstaigoje, bet ir visuose regionuose. Tai, daugumos specialistų nuomone, buvo labai kenksmingas sumanymas.

A. Gorsič įspėjo regioninius administratorius, kad jie daugiau ne-taikytų griežtų sankcijų firmoms už nustatytą taršos valymo normų pažeidimus. O kas nepaisys, esą bus įrašytas į Vašingtono "juoduosius sąrašus".

Aš savo štabui pasakiau, kad jeigu nustatysime akivaizdžius pažeidimus, vis viena taikysime sankcijas. Taip mes ir elgėmės. Bet kituose regionuose administratoriai, žinodami ministrės nuostatas, nesiryzdavo pramonininkų bausti baudomis net ir aiškiai matydami, kad nesilaikoma aplinkos apsaugos įstatymų reikalavimų. Ėmė gausėti grubių žalos gamtai faktų, ir informacija apie tokią padėtį vis kaupėsi Kongrese, kol galų gale kilo didelis politinis skandalas. Aplinkos apsaugos agentūra buvo apkaltinta, kad neatlieka jai patikėtų funkcijų. Ministrė A. Gorsič buvo iškviesta į Kongresą pasiaiškinti.

Rengdamasi Kongrese įvyksiančiam svarstymui, A. Gorsič kreipėsi į visus dešimt regionų prašydamą atsiųsti duomenis apie ekologinę situaciją ir nuobaudas aplinkos teršėjams. Paaiškėjo, kad mes esame paskyrę daugiau baudų negu kitos devynios regioninės įstaigos kartu sudėjus. Mūsų aktyvumą verčiant pramonininkus laikytis įstatymo reikalavimų A. Gorsič, manau, buvo pastebėjusi ir anksčiau, bet vengė imtis kokių nors priemonių, turbūt bijodamasi, kad tai neiškiltų viešumon. Tačiau įsikišus Kongresui ji žaibiškai pakeitė taktiką: mūsų regiono statistiką pavadino pavyzdine, o kitų administratorių paprašė griežtai taikyti sankcijas, kur tik pradėtos kokios nors bylos, ir kuo skubiau raportuoti Vašingtonui.

Artėjant svarstymo Kongrese datai, A. Gorsič sukvietė į Vašingtoną visų regionų administratorius ir surengė pasitarimą. Tokios veidmainystės nebuvau dar regėjęs: tiesiog šaukdama ministrė ima mus kaltinti, kad griauame dešimtmečiais kurtą Amerikos aplinkos apsaugos sistemą, nekreipiame dėmesio į grubių ekologinių taršos faktus, nebaudžiame pramonininkų. Lyg nebūtų pati primygtinai siūlusi taip elgtis ir nekibti prie šalies gerovę

kuriančių kompanijų.

Kai jinai baigė savo kalbą, virš posėdžių salės stalo, atrodo, pakibo slogi, mirtina tyla. Aš sėdėjau visai šalia ministrės ir, matydamas, kaip ji, nė truputį nerausdama, rėžia savo veidmainišką moralą, tiesiog iškaitau iš pasipiktinimo. Po jos kalbos paprašiau žodžio. "Ar prisimenate, kaip jūs mus instruktavotė, kad neskubėtume bausti pramonininkų – baudas taikytume nebent kraštutiniiais atvejais? – pirmiausia priminiau ministrėi. – Tada sakėte, kad tie administratoriai, kurie teismams pateiks daug bylų prieš pramonininkus, pakliūs į jūsų "juoduosius sąrašus". Dabar jūs kaltinate mus, kad vykdomė jūsų valią". Ministrė tylėjo, bet mane pertraukė Devintojo regiono administratorė iš San Francisco, A. Gorsič protežė ir ištikima jos ginklanešė: "Nieko panašaus. Jūs turbūt nesuprasdavote, ką ministrė norėdavo pasakyti, nes, atrodo, ne visai gerai kalbate angliškai".

Seniai nebuvau girdėjęs pastabų dėl tam tikro mano anglų kalbos akcento, išlikusio visam gyvenimui. Akivaizdžiai ponis iš San Francisco norėjo mane sąmoningai įžeisti ir taip įsisteikti ministrėi. Neatsiliepęs į jos repliką, tęsiau pasisakymą ir pabrėžiau, kad atsakomybę už aplaidų įstatymų vykdymą turi prisiimti centrinė Aplinkos apsaugos agentūros įstaiga.

Ministrė iš karto po mano pasisakymo paskelbė pertrauką, matyt, bijodama, kad ir kitų regionų administratoriai neimtų man pritar-ti. Išėjus į koridorių, jie vienas po kito prieidavo prie manęs ir atsiprašinėjo už Devintojo regiono administratorės netaktišką repliką. Po pertraukos ministrė jau kiek nuleido toną ir liovėsi kaltinti administratorius.

Iškviesta į Kongresą, A. Gorsič mėgino visai teisinti agentūros veiklą. Ji pateikė informaciją ir apie nuobaudas pramonei už ekologinių normų pažeidimus. Daugiausia tai buvo mūsų įstaigos darbas.

(bus daugiau)

Susimąstykite

(atkelta iš 4 psl.)

Graudu stebėti sušaržuotą „Kalėdų senelį“, kuris mokyklose ir parduotuvėse skatina vaikučius būti gerais, kad gautų norimų dovanų, nedrįsdamas prasitarti, kad tos dovanos reiškia džiaugsmą lšganytojo gimimo proga. „Santa Claus“ yra tikrai šventojo Mikalojaus, Myros vyskupo parodija, tapusi Amerikos kalėdinio laikotarpio „apsipirkimo“ simboliu. Parduotuvėse daugybė prekių, čirška kredito kortelių ir kasos mašinėlės, o žiniasklaida yra perkrauta „dovanų sezono“ reklamomis. Pašto dėžutės lūžta nuo katalogų, aukų prašymų ir „laimėjimų“ pažadų, tik iš anksto reikalaujant padaryti „auką“, kad būtų garantuotas daugelio tūkstančių dolerių laimėjimas. Atrodo, kad krikščionims brangus Adventas yra pasipinigavimo ir išnaudojimo laikotarpis.

Chicagos LFK „Lituanica“ artėja prie pusšimčio metų slenksčio

(atkelta iš 3 psl.)

komandų žaidėjų tarpo buvo geriausi įvarčių mušėjai.

Vyrų komanda taip pat dalyvavo ir lauko pirmenybėse toje pačioje lygoje. Po nekokio pasirodymo praėjusio rudens rate, pavasario sezono metu mūsiškiai puikiai pasirodė ir atsidūrė lentelės viršūnėje. Tačiau pridėjus prastus rudens rato rezultatus – 1997-98 metų pirmenybėse „Lituanica“ atsistoję 6 vietoje su 7 pergalėmis, dviem lygiosiomis ir 9 pralaimėjimais. Susilaukus penkių naujų, gerų žaidėjų mūsiškiai buvo sunkiai įveikiami.

Neseniai pasibaigusio 1998-99 metų rudens rato pirmenybėse „Lituanica“ buvo trečia (5 pergalės, 1 lygiosios, 2 pralaimėjimai). Tas rodo, jog vyrų komanda yra gerokai sustiprėjusi ir yra pajėgi kovoti dėl pirmosios vietos.

Jaunių vienuolikė žaidė geriausioje Chicagos lygoje. Buvo rungtyniauta tik pavasario sezono: pelnytos trys pergalės, o pralaimėta 6 kartus.

Veteranų vienuolikė pavasario rate žaidė „Old Timers“ B divizionoje. Čia mūsiškiai kartu su „Croats“ komanda dalijosi pirmąja vieta (8 pergalės, 1 lygiosios ir du pralaimėjimai). „Lituanica“ buvo perkelta į A

Savaime suprantama, kad mes visi parūpinsime dovanų savo artimiesiems, bet tėvai privalo būti atsargūs su naujais vaikų žaislais, nes net penki žaislai jau yra oficialiai paskelbti kaip pavojingi. Taip pat patartina bičiuliams ir šeimos nariams dovanoti lietuviškos spaudos prenumeratas. Tai prasminga, naujinga ir patriotiška dovana, kuri juos lydės ištisus metus.

Prasidėjus adventui, susikaupkime savo dvasioje, nors negalime atsisakyti ir modernaus gyvenimo reikalavimų. Šalia dovanų, tradicinių Kūčių paruošimo, skirkime savo maldas prišikėlusiai Lietuvai, siųskime aukas Lietuvos reikalams, nepasiskendę „sezono“ atmosferoje, o jaunimą skatinkime įsisauginti tikrąją „sezono“ reikšmę, kad jis nesiriboja dovanų pirkimu, bet koncentruojasi į didžiausio džiaugsmo įvykį – Kristaus gimimą.

„Vėtros“ sukaktuvinis koncertas

„Vėtros“ šokėjai po savo sukaktuvinio koncerto kartu su grupės garbės nare Stella Mar-D. Minkauskienės nuotr.

Lapkričio 15-ąją New Haveno tautinių šokių grupė paminėjo savo penkiolikos metų sukaktį koncertu, kurio programą atliko ji pati ir šiaurės rytų Connecticut viduramžių ir renesanso šokėjai. Jie pašoko keletą savo šokių ir prisijungė prie sveikinimų, kuriuos sukakties proga išreiškė mišri koncerto publika.

Man, pirmą kartą atvykusiai į Ameriką, įdomu buvo stebėti besirenkančius į „Vėtros“ sukaktuvinį koncertą žmones. Ir buvau maloniai nustebinta. Į koncertą atvyko gausus būrys vietinių lietuvių ir visgi daug amerikiečių. Pavyzdžiui, vien iš mano jauniausios dukros amerikiečių draugų ir bendradarbių atvyko per 20 asmenų. Juos sužavėjo „Vėtros“ vestuvinių apeigų šokiai „Rezginėlė“, „Sadutė“, ypač „Holenderis“, o taip pat ir „Trepisukas“, kurį „Vėtra“ šoko kartu su svečiais.

Po koncerto buvo malonu

pasikalbėti su tautiečiais, seniai gyvenančiais Amerikoje, bet gražiai lietuviškai tebekalbėjęs. Tai buvo įdomūs pašnekovai, susirūpinę dėl lietuviškų mokyklų kūrimosi sunkumų nutautintame Vilniaus krašte, dėl didelio savižudybių skaičiaus Lietuvoje. Tačiau jie kartu ir džiaugėsi „Vėtros“ šokėjų pasirodymu, bendra vakaronės eiga bei gyry vokiečių klubo „Harugari“ kulinarij patiekalus.

„Vėtra“, kurios šokiai man, kaip ir visiems, patiko, įdomi ir tuo, kad per savo penkiolikos metų gyvavimą ji savo eilėse yra turėjusi daugiau kaip šimtą šokėjų. Čia lietuvių bendruomenė nėra gausi, todėl ypač džiugu, kad vienetė šoka nemažai ir amerikiečių, tarp jų turintys baltiško šaknų, arba lietuviai su tuoktiniais. Tarp šokėjų nemažai jaunimo. Gražu ir tai, kad čia šoka tėvai su vaikais, vyrai su žmonomis, broliai su seserimis.

Lig šiol „Vėtrai“ vadovavo

Vaiva Vėbraitė-Gustienė. Lietuvoje ją žinome kaip APPLE kursų mokytoją organizatorę ir direktorę. Vaiva kartu su „Vėtra“ jau dukart dalyvavo šokių šventėse: 1994 m. pirmojoje Pasaulio lietuvių dainų ir šokių šventėje Vilniuje ir 1996 m. lietuvių šokių šventėje Chicagoje. Šiomet Vaivai tapus Lietuvos švietimo viceministre, „Vėtrą“ šokti toliau moko Kastytis Vaitkus ir Emma Waltz-Vaitkus. Jiems talkina: Juozas Karmūza, Gaidė Ivaškaitė, Barbara Vilčinskaitė-Schmidt. Šiuo metu grupėje yra apie 25 šokėjai. Įdomu ir tai, kad Vaivai ilgesniam laikui pasilikus Vilniuje, „Vėtroje“ tebedalyvauja jos vyras James ir dukra Liepa. Anksčiau šoko ir sūnus Aras.

Džiaugiasi turėjusi progą pamatyti, kaip jaunimas ir jų vadovai puoselėja lietuvių kultūrinę tradiciją Amerikoje.

Danutė Minkauskienė (iš Vilniaus)

Apie lietuvių foto parodą Lemonte ir Chicagoje

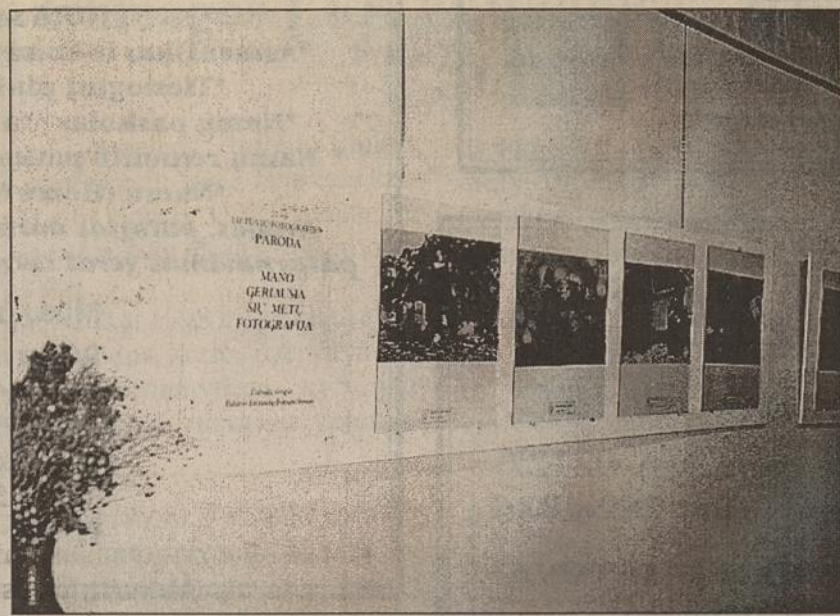
Ir šiomet buvo surengta tradicinė lietuvių foto paroda, kurią nuo senų laikų ruošia fotomenininkas Algimantas Kezys, nors dabar oficialus rengėjas yra Budrio Lietuvių Foto archyvas.

Šiais metais paroda vyko dviejose vietose: Lemonte esančiame Dailės muziejuje buvo galima pamatyti nuotraukas laisva tema, o Čiurlionio galerijoje Chicagoje – kompiuterinės fotografijos kūrinius. Taip pat ir savo dalyvių skaičiumi (jų buvo per 150) paroda buvo gausesnė negu bet kada anksčiau.

Kompiuterinės foto parodos uždarymas ir premijų įteikimas abiejose vietose išstatytų geriausių darbų autoriams įvyko gruodžio mėn. 4 d. Jaunimo Centro kavinėje. Čia buvo papasakota apie parodas ir pranešti nugalėtojai, kuriuos rinko parodos dalyvavusieji lankytojai. Šiomet ir laimėtojų buvo dvigubai daugiau, nes, kaip minėta, paroda buvo dviejų dalių.

„Mano geriausios fotografijos“ parodoje, kuri buvo išstatyta Lemonte, suaugusiųjų grupėje išskirti šie asmenys: 1. Aleksandras Dapkevičius (Klaipėda), 2. Antanas Ališauskas (Vilnius), 3. Marija Cicirkienė (Panevėžys). Šios grupės jaunųjų fotografų grupėje laimėjo visi kauniečiai: 1. Eglė Buivydaitė, 2. Vidas Vokietaitis, 3. Agnė Rimkutė. Kaip matome, visi laimėtojai buvo Lietuvoje gyvenantieji fotografai.

Tačiau kompiuterinės fotografijos srityje laimėtojų tarpe buvo ir Chicago apylinkėse gyvenančių fotografų. Pirmąją vietą čia laimėjo Algirdas Kal-

Lietuvių fotografijos paroda Lemonte

Ed. Šulaičio nuotr.

vaitis iš Lietuvos, o antruoju buvo Richardas Spitrys iš Palos Hills, IL. Trečiąją premiją nusinešė Aldona ir Donatas Pečiūros. Jaunimo grupėje laimėtojai išsirikiavo taip: 1. Kastytis

Antanaitis, 2. Augis Narmonas ir 3. Irena Kuzinaitė. Suaugusiųjų grupės premijos siekė nuo 50 iki 150 dol., o jaunimo – nuo 25 iki 75 dol.

E. Š.

„Lietuvos“ kaimyną pageidauja įsigyti JAV bendrovė

Viešbučio „Naujasis Vilnius“, buvusio „Turisto“, strategine investuotoja pageidauja tapti JAV bendrovė. Ji ketina įsigyti 87.14 % viešbučio akcijų. Pernai valstybė viešbučio akcijų paketą buvo įkainavusi 15.6 mln. litų. Dabar pradinė jo kaina neskelbiama. Strateginis investuotojas, be kainos už viešbutį, privalės jį investuoti ne mažiau kaip 3.3 mln. litų ir išsinuomoti šalia viešbučio esantį 6.5 tūkst. kv. m žemės sklypą. Jame „Naujojo

Vilniaus“ savininkas už 100 mln. litų privalės pastatyti komercinį pastatą. LR

„Lietuvos paštas“ šiais metais į apyvartą išleisda naują pašto ženklą, skirtą žymaus lenkų poeto Adomo Mickevičiaus 200-osioms gimimo metinėms.

IŠ LIETUVOS
REKORDŲ KNYGOS

- Didžiausia surenkama tribūna - talpinanti 1080 sėdinčių žiūrovų keturiuose aukšto lygiuose, 506,9 m² grindų ploto - sumontuota Vilniaus uždarnosios akcinės bendrovės „Scenos techninis servisas“ 1995 m. balandžio 5 d. Trakų pilies kieme tarptautinio madų festivalio „In Vogue '95“ atidarymo koncertui. Tribūnos konstrukcijų svoris - 22 061 kg.

- Didžiausia Lietuvos konstruktorių surenkama koncertinė scena, kurios plotis - 55,8 m, ilgis su pandusu - 33,6 m, aukštis - 13,3 m (dėl grindinio netolygumo maksimum - 14,2 m), grindų plotas - 1650 m², svoris - 109,5 t, pastatė Vilniaus uždaroji akcinė bendrovė „Scenos techninis servisas“ 1992 m. birželio 21 d. Maskvos Raudonojoje aikštėje.

- Didžiausia Lietuvoje surenkama koncertinė scena - 43,32 m pločio, 20,52 m gylis, 13,94 m aukščio, 62 t svorio - pastatyta Vilniaus uždarnosios akcinės bendrovės „Scenos techninis servisas“ 1993 m. rugsėjo 27 - 28 d. festivaliui „Visagino Country '93“. Scenos aikštelės artistams plotas - 236,2 m², visas scenos plotas po stogais - 311 m². Projektas S. Paškevičiaus.

- Didžiausia pavėsinė - 664,48 m² ploto - buvo pastatyta Vilniaus Vingio parke 1994 m. liepos 29 - rugpjūčio 1 d. alaus šventės „Tris dienas, tris naktis“ metu.

Prekybos statiniai

- Didžiausia parduotuvė - akcinė bendrovė „Vilniaus centrinė universalinė parduotuvė“. Bendras plotas 15724,26 m² prekybinių salių plotas - 7621,08 m², sandėliai, buitinės bei inžinerinės - techninės patalpos užima 8103,18 m².

Parduotuvė komercinę veiklą pradėjo 1974 m. Pastato projektą autorius Zigmas Landsbergis, konstruktorius Česlovas Gerliakas.

- Didžiausia baldų parduotuvė - apie 9000 m² bendro ploto ir 7000 m² prekybos ploto - Vilniaus uždaroji akcinė bendrovė „Baldų rūmai“. Parduotuvė prekybą pradėjo 1995 m. Pastatą projektavo uždarnosios akcinės bendrovės „Paryžius“ architektai.

- Didžiausia vaisių ir daržovių parduotuvė - 1077 m² bendro ploto, 346 m² prekybos ploto - buvo Vilniaus parduotuvė „Ridikas“. Po 1994 m. rekonstrukcijos, jos bendras plotas sumažėjo iki 369,09 m², prekybos plotas - 160,76 m². Dabar tai uždaroji akcinė bendrovė „Vilniaus ridikas“.

- Didžiausia raštinės reikmenų parduotuvė - 347,92 m² prekybos salės ploto, 433,76 m² bendro ploto - Vilniaus uždarnosios akcinės bendrovės „Kėla“ raštinės reikmenų parduotuvė.

- Didžiausias alaus baras - 625 m² ploto, 480 sėdimų vietų - veikė 1992 m. birželio 6 - 14 d. Vilniuje, tarptautinėje mugėje „Lietuva-92“, Vokietijos firmos Gastro-Center-Halle paviljone. Per 9 mugės dienas šiame bare apsilankė apie 10 000 žmonių, parduota, kartu su įvairiais užkandžiais, daugiau kaip 9000 l alaus ir apie 2000 skardinių limonado.

„Benetton“ sporto kolekcija po „Playlife“ skėčiu

Siekdama sustiprinti „atiskirų“ gaminių, derinamų su rūbų kolekcijomis, rinką, „Benetton“ grupė reorganizuoja savo sporto skyrių po „Playlife“ „skėčiu“, paremdama pagrindinius prekinius ženklus. Pirmasis žingsnis - Volpago del Montelo (Trevizas) esančioje Loredano viloje jau galima pamatyti „Playlife“ logistiką. Ten pat aptariamos ir investicijos į „Rollerblade“, „Prince“, „Nordica“, „Killer loop“ ir „Kastle“ prekinius ženklus ir parduodamos kvotos vadinamųjų antraeilių atskirų gaminių ženklų, nors ir turinčių paklausą rinkose. Taip atsitiko su „Asolo“, garsiausiu 1975 metų batų kopli į kalnus ženklų, parduotu broliams Marco ir Luca Zanatta, „Benetton“ pasilikus mažesnę nei 10 proc. kvotą. „Aso-

lo“ batai - 3,650000 porų, pagamintų 1997 metais, kurių didžiausia realizacijos rinka yra JAV, bus parduodami per tarptautinį „Playlife“ prekybos tinklą.

Lietuvos bankas į apyvartą išleido vieno, dviejų ir penkių litų monetas. Jos yra šiek tiek didesnio skersmens ir maždaug pustrėčio karto sunkesnės negu buvusios tokiu nominalo monetas, trumpą laiką naudotos įvedus nacionalinę valiutą. Naujovė ta, kad dviejų ir penkių litų monetos centrinė dalis padaryta iš baltos spalvos metalo, išorinė dalis - žiedas - iš aukso geltonumo spalvos lydinio. Tokių lietuviškų pinigų dar nebuvo.

Š. Amerikos lietuvių delegacija lankėsi Lietuvos Respublikos prezidentūroje Vilniuje

Kalbėta nuosavybių grąžinimo ir Helsinkio komisijai skundo reikalais

"Class Action Complaint to the Helsinki Commission" organizatorius inž. Vytautas J. Šliūpas, P.E., gyvenantis Burlingame, California, ir du kiti tos grupės nariai: prof. Raymond C. Matulionis, Ph.D., gyv. Madison, Wisconsin, ir Gailutė Klimaitė, gyv. Cleveland, Ohio (dabar vykdanči specialią studiją Kaune – kaip Lietuvoje sprendžiamas nuosavybių sugrąžinimo klausimas), Fulbright Scholarship stipendininkė, 1998 m. spalio 5 dieną lankėsi L. Prezidentūroje, Vilniuje. Susitiko su p. Armanu Abramavičium, Prezidentūros teisiniu referentu.

Inž. Vyt. Šliūpas vadovavo delegacijai ir supažindino p. A. Abramavičių su apsilankymo tikslais. Paaiškino:

- kodėl dabar delegacija kreipiasi į Lietuvos Respublikos Prezidentą;

- kodėl neseniai buvo kreiptasi į Helsinkio Komisiją Washingtone;

- kas yra toji "Class Action Complaint" grupė;

- kaip Lietuvos valdžios pareigūnai ir žemesnio rango mi-

estų ar apylinkių pareigūnai ignoruoja mūsų paieškas ir grubiai elgiasi su mūsų Žmogaus Teisėmis, garantuotomis net Jungtinių Tautų (UN) čarterio;

- kaip Lietuvos valdžios pareigūnai nesiteikia atsiliiepti į Helsinkio Komisijos laiškus, o atsiliiepdami suteikia netiksliai arba vien savanaudiškai iškraipytas žinias, tuo žemindami Helsinkio Komisijos ir Lietuvos vardą pasaulinių organizacijų akyse; ir

- ką planuojame toliau daryti (skųstis UN, ES, NATO, Žmogaus Teisių Teismui Strasburge ir kt.).

Per p. A. Abramavičių inž. V. Šliūpas pateikė gerai dokumentuotą laišką – prašymą L.R. Prezidentui dėl savo tėvo, aušrininko dr. Jono Šliūpo, Palangoje turėtų nuosavybių sugrąžinimo, kurios šiuo metu L.R. Kultūros Ministerijos yra naudojamos daugiausia poilsavimo tikslais, o mažajame pastate "kraštotyrininkai", iš tikro turistinių paslaugų tiekėjai, prekiauja. Inž. V. Šliūpas kreipėsi į L.R. Prezidentą todėl, kad jau suėjo 8 metai, kaip jo asmens

teisės Lietuvoje yra grubiai pažeidžiamos neskrupulingų, nesažiningų, savanaudių valdžios pareigūnų, ir nesimato jokio progreso pildant pažadus.

Prof. Raymond Matulionis, būdamas tikrai Amerikos pilietis, pateikė dokumentus, įrodančius, kaip Lietuvos dabartiniai įstatymai diskriminuoja tuos, kurių tėvai, būdami Amerikos piliečiai, buvo įsigiję nuosavybes prieškarinėje Lietuvoje ir kurios buvo sovietų valdžios pavogtos, o dabar negrąžinamos. Labai aiškus laiškas Lietuvos išpareigojimų žmogaus teisių reikaluose.

P. Gailutė Klimaitė yra patekusi į kitokią padėtį – iš jos Kauno valdžia reikalauja, kad ji turėtų gyventi tenai dar sovietinėje Lietuvoje, kitaip negalinti reikalauti nuosavybės. Jos

tėvų turėtieji namai buvo "privatizuoti" po to, kada ji pareiškė pageidavimą juos atgauti. Jos 1991 metais pateiktas reikalavimas miesto valdyboje "nerandamas", todėl laikomas negaliojančiu, nors ji turi laišką, atsi-liepiantį į jos pradinį reikalavimą.

Trys skirtingi atvejai, pateikti kaip pavyzdžiai atsilankiusių delegacijos narių, parodo, kaip neįmanoma ir skaudžiai padėti, kurioje šiuo metu atidūrė užsieniuose gyvenantys tautiečiai. Inž. Vyt. Šliūpas pabrėžė, kad jų trijų pateikti skirtingi atvejai nėra unikalūs tikrai jiems. Taipgi sakė, kad jų atsilankymas L.R. Prezidentūroje nėra vien tik noras atgauti savas nuosavybes. Jis kalbėjo ne vien tik

(nukelta į 7 psl.)

Amerikos Lietuvių Tarybos pirm. prof. dr. Jonas Račkauskas Marijos aukšt. mokyklos salėje Chicagoje vasario 15 d. Čia jis pasakė pagrindinę kalbą Lietuvos Nepriklausomybės šventės minėjime
Ed. Šulaičio nuotr.

Pavasariį Vilniuje įsikurs tarptautinė institucija, kuri rūpinsis nykstančių Europos istorinių mažumų kultūros palikimu. Oficialus naujosios organizacijos pavadinimas bus Europos išsklaidytų mažumų institutas, o populiariai jis tikriausiai bus vadinamas Tolerancijos institutu. "Po Europos Tarybos vėliava steigiamas institutas tarptautinėje bendruomenėje kels Vilniaus vardą, grąžindamas jam visų okupacijų atimtą senąjį pakantumo ir tolerancijos centro įvaizdį", sakė Emanuelis Zingeris.

RigaVen Travel Inc.

SPECIAL FOR FALL/WINTER

Round Trip from Newark

\$350 plus tax

to

VILNIUS, ST. PETERSBURG or MOSCOW

Leave: MON/TUESDAY

Return: THURSD/FRI/SUNDAY

Minimum stay: 5 days

TRAVEL TIME

25 OCT -- 13 DEC

11 JAN -- 21 MARCH

"Tickets are non-refundable"

Call

INESE ZAKIS

136 W. Main St., Bay Shore, NY 11706

Tel. 516-665-4455 Fax 516-665-6164

1-800-291-8311

E-mail: RigaVen@worldnet.att.net

BRIDGES

LITHUANIAN AMERICAN NEWS JOURNAL

Žurnale rasite:

- Amerikos lietuvių apylinkių žinias,
- Lietuvos naujienas,
- Ir pasaulio atgarsius į Lietuvos ir Amerikos lietuvių reikalus.

Užsisakykite naujiems metams BRIDGES žiniaraštį
šiuo adresu:

BRIDGES subscriptions

1927 West Blvd., Racine, WI 53403

Prenumerata - 18 dol. metams.

Žurnalas leidžiamas 10 kartų per metus.

BRIDGES leidėjas yra JAV Lietuvių Bendruomenė

SCHUYLER SAVINGS BANK

Mes siūlome:

- *Taupymo sąskaitas *Taupymo sertifikatus
- *IRA sąskaitas
- *Asmeniškas ir komercines čekių sąskaitas
- *Tiesioginį pinigų deponavimą
- *Namų paskolas *Automobilių paskolas
- * Namų remonto paskolas *Sąskaitų paskolas
- *Namų (Home Equity) paskolas

Naujos, patogios darbo valandos ir draugiškas patarnavimas gerai tarnauja mūsų visuomenei...

Mūsų adresas:

24 Davis Avenue
Kearny, NJ 07032

(201) 991-0001

arba skambinkite nemokamai:

1-888-SCHUYLER

(1-888-724-8953)

Pigios kelionės į Pabaltį 1998-99
per UNIONTOURS

VILNIUS

6 naktys / 7 dienos

tiktai \$660 asmeniui

dvigubame kambaryje

Nuo ketvirtadienio iki trečiadienio. Į kainą įeina:

FINNAIR skrydis ten ir atgal

5 naktys viešbutyje "Šarūnas"

taip pat mokesčiai ir pusryčiai kasdien.

Skambinkite UNIONTOURS

suzinoję apie kitokias keliones į Pabaltį.

Mūsų ekspertai parūpins jums pigiausius skrydžius,

prieinamom kainom geriausius viešbučius ir vietines

ekskursijas po Lietuvą.

212 683-9500 arba 800 451-9511

UNIONTOURS

245 Fifth Avenue

New York, NY 10016

Fax: 212 683 9511

e-mail: travel@uniontours.com

On the net: www.uniontours.com

VILTIS - Hope

LITHUANIAN RELIEF PARCEL, INC.

368 West Broadway, Boston, MA 02127
Tel. (617) 269-4455 Fax. (617) 269-4836

- SIUNTINIAI IŠ BOSTONO Į LIETUVĄ
- Pagalba Lietuvai - Gift of Hope
- SKAMBUČIAI Į LIETUVĄ - 46 C/MINUTE
- Pinigų pervedimas į Lietuvą

Pranešame visiems siuntėjams, kad tolimesnės konteinerių į Lietuvą datos ir siuntinių surinkimo datos bus skelbiamos "Darbininko" laikraštyje ir kiekvienas siuntėjas informaciją gaus asmeniškai paštu.

VISŲ DĖMESIUI! Dar atpigo skambučių į Lietuvą kainos – mokėsite tik 42 centus per minutę, jei visiškai persijungsite į RSL Com. Prašom kreiptis į "Vilties" įstaigą dėl telefono prijungimo anketos. Tokia pat žema kaina galioja bet kokių paros ar savaitės laiku. Nėra jokių prijungimo ar mėnesinių mokesčių. Labai pigios kainos skambinti į kitas pasaulio šalis.

Išsilykite iš anksto apmokėtą skambinimo kortelę. **KORTELIŲ KAINA ATPIGO IKI 31 c/min!** * Už pirmą pokalbio minutę pridedamas vienas doleris. Su 5, 10 ar 20 dolerių kortele galėsite skambinti į Lietuvą iš bet kokio telefono. Pigu ir patogus!

Papildomos informacijos skambinkite į "Vilties" įstaigą 617-269-4455.

TIKRAS KAIMIETIŠKAS SŪRIS PAGAMINTAS TRADICINIŲ BŪDŲ

ANDRULIO šeima Michigan valstijoje nuo 1940 m. senovišku tradiciniu būdu gamina sūrius. Turime jų įvairiausių, paragaukite: sūriai be priedų, be druskos, sūriai su kymynais, su „chives“, Pesto, su krapais, su česnakais ir svogūnais ir Feta sūriai. Šiuos sūrius rasite maisto parduotuvėse, „deli“ skyriuose. Galite užsisakyti ir telefonu: 616-462-3301 arba per world wide web: www.andrulischeese.com

Michigan Farm Cheese Dairy, Inc.
4295 Millerton, Fountain, MI 49410

Atlantic Express corp.

800 - 775 - SEND ▼ 914 - 258 - 5133

Garantuotas, greitas ir saugus
siuntinių pristatymas
nuo DURŲ iki DURŲ
Siuntiniai pasieks gavėją per 6 savaites,
o oro paštu - per 14-a darbo dienų
į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, BALTARUSIJĄ, RUSIJĄ

PICK-UP SCHEDULE FOR
JANUARY, 1999

January 5	New Britain, CT	11-12 noon
	New Haven, CT	2-3 pm
	Waterbury, CT	4-5 pm
January 7	Elizabeth, NJ	11-12 noon
	Kearny, NJ	1-2 pm
	Paterson, NJ	3-4 pm
January 8	Philadelphia, PA	11-12 noon
January 9	Brooklyn, NY	12-1 pm
January 11	Whiting, NJ	1-2 pm
January 12	Putnam, CT	1-2 pm
January 19	New Britain, CT	11-12 noon
	New Haven, CT	1-2 pm
	Waterbury, CT	4-5 pm
January 21	Elizabeth, NJ	11-12 noon
	Kearny, NJ	1-2 pm
	Paterson, NJ	3-4 pm
January 22	Philadelphia, PA	11-12 noon
	Baltimore, MD	4-5 pm
January 23	Brooklyn, NY	12-1 pm

For more information please call:
1 800-775-7363 or 914-258-5133

ECONOMY AIRFARES TO VILNIUS

New York-Vilnius-New York \$ 375 r.t.

One way to Vilnius \$ 320

FREGATA TRAVEL

250 West 57th Street, 1211

New York, NY 10107

Tel.: (212) 541-5707

Established in 1958

Lietuviai esame visi -
Lietuvių Fonde ar esi?

LIETUVIŲ FONDAS

14911 127th Street
Lemont, IL 60439
Tel.: (630) 257-1616
Fax.: (630) 257-1647

LITHUANIAN FOUNDATION

Santrumpos: atm.in. = atminimo įnašas, pavardė po dvitaškio = aukotojas, jm. = įmokėjo, asm. = asmuo, suma po pavardės = įnašų iš viso.

1998 m. rugsėjo mėn.

1 x \$10 – Antanaitis Faustas ir Onutė, \$130.
1 x \$25 – Rupinskas Romas ir Laimutė, \$25.
2 x \$35 – Stafford Daniel ir Razma Kristina, \$35; Surdyk Gregg ir Teresė, \$35.
1 x \$65 – Briedienė Ona atm. in.: jm. p. p. A. Zaparackas, \$25 ir 3 kt. asm., \$1,465.
17 x \$100 – Bacevičiai Juozas ir Stasė, \$300; Baranauskas Juozas ir Aldona, \$400; Barai Stasys ir Elena, \$300; Cinkai Jonas ir Regina, \$500; Gyliai Linas ir Dana, \$200; Grybauskas Algis, jm.: Dr. Vytenis Grybauskas, \$100; Dr. Vytenis Grybauskas, \$3,450; Izokaitis Rimas ir Aušrelė, \$100; Kilius Povilas ir Rūta, \$1,704; Kleiza Vaclovas ir Asta, \$300; Kojelis Daina, \$600; "Lituanica" Futbolo Klubas, \$300; Ohio Lithuanian Medical Association, \$100; Saulis Algirdas ir Aušra, \$2,300; Stončius Pijus, \$200; Sušinskaitė Viktorija, jm.: Kęstutis Sušinskas, \$100; Valaitis Dr. Jonas ir Joana, \$7,430.
7 x \$200 – Karas Arvydas ir Rita, \$800; Momkus Vaclovas ir Margarita, \$3,660; Rimkus Rimgaudas ir Genė, \$600; Ringus Dr. Julius ir Lydija, \$200; Rušėnas Audrius ir Rita, \$400; Vaitkus Vytautas ir Aldona, \$1,000; Zabukas Jonas ir Gertruda, \$200.
1 x \$500 – Lieponis Algis, jm.: Lieponis Justas, \$500.

Iš viso \$3,770.

1998 m. spalio mėn.

2 x \$10 – Grybauskas Vytautas ir Joana, \$470; Končius Robertas Antanas, \$20.
4 x \$20 – Balčiūnas prel. Vytautas, \$320; Zailskas Antanas ir Teodora, \$1,120; Naujokaitis Mykolas ir Elena (mirusi), \$765; Sulaitis Alfonsas (miręs) ir Anelė, \$1,020.
4 x \$25 – Bublys Algimantas, \$280; Bublys Vladas (miręs) ir Stasė, \$1,190; Spurgis Elia Mary, \$175; Stulpinas Stasys atm. in.: Stulpin Liudmila, \$370.
1 x \$40 – Rajeckas Gediminas, \$240.
9 x \$50 – Alhgren Marjorie, \$150; Domanskis Jonas Juozas, jm.: Domanskis Van ir Alina, \$400; Domanskis Marija Laučka, jm.: Domanskis Van ir Alina, \$400; Galaška Karalius Trudy, \$150; Grinis Asta Elena, \$150; Jankauskienė Vida, \$175; JAV LB Cape Cod apylinkė, \$850; Joneckas Juozas (miręs) ir Elena, \$230; Pellet Judy, \$225.
33 x \$100 – Antanaitis Algirdas, \$1,500; Apeikis Vytautas ir Nelė, \$1,700; Balašaitienė Žitkus, Aurelija, \$350; Baškys Dr. Bronius atm. in., jm.: Irena Jansonas, \$1,100; Dabrila Svajūnas atm. in., jm.: p. p. Dabrila Zigmąs, \$200; Draugelis Arūnas ir Irena, \$1,700; Garbaliusko Rimanto šeima, \$100; Gary Simon ir Betty, \$850; Gečienė Saulė atm. in., jm.: Alfonsas Gečas, \$1,000; Jansonas Dr. Eduardas (miręs) ir Irena, Dr. Eduardo atm.: \$2,900; Jasaitis Jonas (miręs) ir Birutė, \$500; JAV LB Daytona Beach apylinkė, \$300; JAV LB Švietimo Taryba, \$600; Kamantas Vytautas ir Gražina, \$2,700; Kronas Romualdas ir Baniutė, \$600; Kubiliūnas gen. Petras ir Kubiliūnienė Irena atm. in., jm.: Irena Jansonas, \$2,300; Liaukus Sigitas ir Milda, \$600; Lembergas Vitalis ir Danutė, \$1,210; Mačiūnas Vincas ir Genovaitė, \$200; Makštutis Dr. Juozas ir Irena, \$900; Pajaujįs Vytautas atm. in., jm.: Danutė Basilius Pajaujytė, \$200; Paškus Juozas ir Eleonora, \$400; Paulionis Vitas Bernardas atm. in., jm.: Veronica Paulionis, \$900; X, \$935; Rimavičius Algirdas ir Janina atm. in., jm.: Marija Ročkus, \$1,644; Ročkus Juozas (miręs) ir Marija, Juozo atm., \$2,300; Siliūnas Donatas ir Daina, \$500; Šimkus (Šimkevičius) Aleksandras (miręs) ir Bronė, \$1,600; X, \$3,000; Vaikutis Vytautas ir Stefa, \$1,000; Vaišnys Dr. Rimas ir Dr. Elona, \$1,500; Vilkas Eugenijus ir Irena, \$520; Dr. R. R. Žukaitis, \$400.
1 x \$150 – Končius Juozas ir Giedrė, \$1,000.
1 x \$170 – Juška Petras, Testamentinis palikimas, \$31,227.
8 x \$200 – Bazis Vincas ir Dana, \$6410; Biskis Kęstutis (miręs) ir Dr. Meilutė Biskis-Indreika, \$600; Černius Rimas, \$2,200; Griežė-Jurgelevičius Stasys ir Barbora (mirusi), \$11,500; Lazauskas Zigmąs atm. in., jm.: Izabele Stončius, \$200; Lembergas Pranas atm. in., jm.: Monika Lembergas, \$2,800; Sealey prof. Raphael, \$2,400; Pračkaila Leonas (miręs) ir šeima, jm.: Agnes Pračkaila-Bigelis, \$700.
1 x \$250 – Tender Budreikaitė Bronė, \$3,000.
2 x \$500 – Dubinskas Dr. Viktoras ir Dr. Jadvyga (mirusi), \$4,000; Katilius Juozas-Vaitiekūnas Vytautas atm. in., jm.: Dr. Rozalija Šomkaitė, \$500.
2 x \$1,000 – Masiokienės Kolupailaitės Evelinos lituanistų studentų šalpos fondas, jm.: Bronius Masiokas, \$5,000; X, \$26,000.

Iš viso \$9,160.

Lietuvių Fondo pagrindiniam kapitalui gauta aukų iki 1998.X.31 – 9,002,720 dol. Palikimais gauta 4,366,804 dol. Gautomis palūkanomis parėmė lietuvišką švietimą, kultūrą, jaunimą 5,705,421 dol. Padarykime testamentus ir bent dalį turto palikime Lietuvių Fondui:

LITHUANIAN FOUNDATION, INC., A NOT-FOR PROFIT TAX EXEMPT ILLINOIS CORPORATION. Visi remkime Lietuvių Fondą, nes Lietuvių Fondas remia lietuviybę.

Dr. Adolfas Damušis LITHUANIA AGAINST SOVIET AND NAZI AGGRESSION. Knygoje išsamiai atskleidžiamas lietuvių pasipriešinimas sovietų bei nacių okupacijų metu. Knyga gaunama kreipiantis į "I Laisvę" fondą adresu: 12690 Archer Ave., Lemont, IL 60439. Kaina - \$15.00.

Per kun. Danieliaus Jenkevičiaus išleistuves. Iš k.: kun. Vytautas Palubinskas, kun. Danielius Jenkevičius, prel. David Cassato, Vladas Sidas Marytės Abbott nuotr.

Ačiū Apreiškimo parapijai

Jau praėjo daugiau kaip 2 mėnesiai, kai atsisveikinome su kun. Danielium Jenkevičium, kuris buvo paskirtas į savo gimtinės valstijos parapiją Pensylvanijoje. Dabar jau kurį laiką darbuojasi Šv. Mato parapijoje East Strautsburg, PA.

Kun. Danielius mums rašo, kad parapija jauna ir veikli, joje labai daug darbo. Beveik kasdien koks nors susirinkimas, lieka labai mažai laisvo laiko. Darbuojasi 3 kunigai. Kas šeštadienį būna kelios vestuvės. Kun. Danielius pirmas vestuves turės ateinančių metų birželio mėn. O per šiuos mėnesius jau buvo keliolika krikštų ir kol kas dar nebuvo laidotuvių.

Bet jis dar vis prisimena Apreiškimą ir jo parapijiečius, jam suruoštas išleistuves. Tai buvo nuoširdi lietuviška šventė. Nors jau pradeda apsiprasti naujoje vietovėje, bet gailisi, kad dabar mažai tėra progų kalbėti lietuviškai. Pasitenkina lietuviškomis kasetėmis.

Atsisveikinimas, kurį surengė Parapijos Taryba, talkinant Lietuvos Vyčių 41 kuopai bei parapijiečiams, įvyko sekmadienį, spalio 4 dieną. Šv.

Mišias koncelebravo parapijos klebonas emeritus Vytautas Palubinskas su kun. Danieliumi Jenkevičiumi. Kun. Vytautas padėkojo už kun. Danieliaus trijų metų talkinimą ir malonų bendradarbiavimą. Choras gražiai sugiedojo *a capella*, diriguojant choro pirmininkui Bill Kučinskui. Mat, negalėjo dalyvauti choro vedėja Asta Barkauskienė. Bet jos "nematoma" ranka vis tiek jautėsi: ji taip gerai chorą yra paruošusi.

Po mišių apie 100 parapijiečių bei svečių susirinko į gražiai išpuoštą parapijos salę. Pobūviui vadovavo Parapijos Tarybos pirmininkas Vladas Sidas. Jis apibūdino sklandų bendradarbiavimą su kun. Danieliumi, prisiminė jo kruopščiai paruoštus prasmingus pamokslus ir kaip jis niekuomet neatsisakydavo talkinti įvairioje parapijos veikloje. "Jis čia yra labai reikalingas, - kalbėjo Sidas, - ir gaila su juo atsiveikinti. Bet tai ne mano ir ne jūsų valia".

Naujas parapijos administratorius prel. David Cassato taip pat linkėjo kun. Danieliui viso geriausio. Prelatas kalbėjo apie kunigystės dovaną ir kad visi už

ją turi būti Visagaliui dėkingi.

Parapijos Tarybos narė Malvina Klivečkienė apjuosė kun. Danielių lietuviška juosta.

Kun. V. Palubinsko "filosofiška" kalba buvo apgaubta subtilaus humoro. Jis dėkojo kun. Danieliui už trijų metų talkininkavimą ir taip pat linkėjo jam sėkmės naujuose darbuose. Prisipažino, kad jis jam truputį ir "pavydi". "Jis moka vairuoti, - kalbėjo klebonas, - yra aukštesnis ir gražesnis, geresnis virėjas už mane, ir mes dažnai kartu darbavomės virtuvėje. O svarbiausia, jam buvo surengtos išleistuvės! Aš per savo 44 kunigystės metus neturėjau nė vieno išleistuvio. Nors šit šventė ir liūdnoka, bet mes turime džiaugtis su kun. Danielium, kad jis pradės naują dirvą naujuose Viešpaties vynuogynuose", - baigė kun. Vytautas.

Choro pirmininkas Bill Kučinskas prisiminė gražų bendradarbiavimą su kun. Danielium 9 val. ryto Mišiose, per kurias jis buvo patarnautoju. "Mes visi ilgai atsiminsime jo atsidavimą šiai lietuviškai parapijai". Pa-

kvietė visus svečius sudainuoti lietuvišką dainą, kad kunigas neužmirštų jų grožio.

Tarp kitų kalbėtojų Marytė Šalinskienė priminė, kad ji ir kun. Danielius abu kilę iš Pensylvanijos: ji iš Forest City, jis iš Hazleton. "Susitikome Kennebunkporte ir iki šiol bendradarbiaujame, ar tai laidotuvsė ar kokiam lietuviškam renginyje", - kalbėjo Marytė.

Kun. Danielius padėkos žodyje prisipažino, kad jis per savo gyvenimą retai yra patyręs tiek daug šilumos ir meilės. Aš tikrai Jūsų neužmiršiu ir mėginasiu karts nuo karto jus aplankyti. "Patikrinsiu, kaip einasi kun. Palubinskui..." - juokavo jis. "Myliu šią parapiją ir visų jūsų pasigesiu. O gal ir jūs mane aplankysite? Maryte, gal galėtum suorganizuoti "busą"? - klausė.

Ir tai tikrai buvo meilės šventė. Pirmininkas Vladas Sidas (kurį galima pavadinti šios parapijos *spiritus movens*) ir Tarybos nariai nepagalėjo didelio triūso, kad ji pasisektų. Tai rodo, kaip jie įvertino kun. Danielių ir jo darbą parapijai. Kaip ir visuomet, didžiausią darbo krūvį nešė tie patys veidai: Vladas Sidas su žmona Patricija, Bill ir Marytė Kumetos, Bill Kučinskas, gražiabalsis juokdarys Petras Sandanavičius (be kurio, atrodo, joks renginys parapijoje nebūtų sėkmingas: ar tai jam giedant bažnyčioje, ar salėje prie atgaivos, ar pabaigoje tvarkant salę...). Bet reikia atvykusių iš Lietuvos - jie įnešė daug darbo ir lietuviškumo, salėje nesigirdėjo beveik nė vieno angliško žodžio.

Atrodo, kad Apreiškimo parapija dar vis nepasiduoda, rašė kun. Danielius. Lai Dievulis laimina ją ir visus, kurie ten meldžiasi ir kurie taip gražiai su manim atsisveikino. Per tą šv. Pranciškaus dieną įvykusią šventę mes tikrai įgyvendinom jo žodžius - *Ora et Labora*.

Nesakysiu - su Dievu, nes su Juo jūs jau esate, sakysiu tik - iki pasimatymo!

Dalia Bulvičiūtė

Š. Amerikos lietuvių delegacija lankėsi Lietuvos Respublikos prezidentūroje Vilniuje

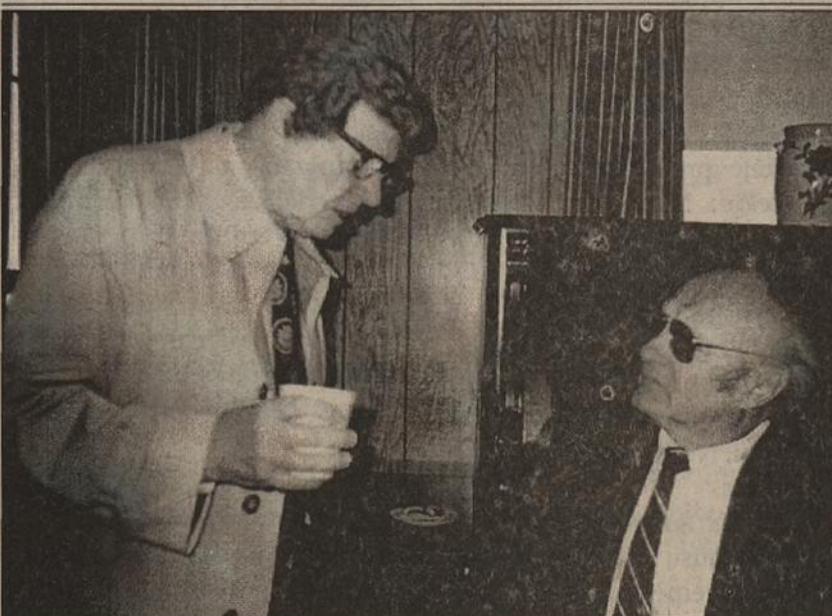
(atkelta iš 6 psl.)

tų 67-ųjų tautiečių, kurie atsiliepė į "Class Action Complaint" raginimus, vardu, bet prašė L.R. Prezidento pagalbos visų tų šimtų, gal net tūkstančių nuskriaustųjų, gyvenančių už Lietuvos ribų, tiek Vakaruose tiek ir Rytuose, vardu. Lietuva nebus priimta nei į ES, nei į NATO (pagal Helsinkio Komisijos atstovės pareiškimą) tol, kol įstatymai nebus suvienodinti su Jungtinių Tautų (UN)

ir kitų Vakarinių kraštų įstatymais. O teisės į nuosavybę tenai pilnai garantuotos.

Po pilną valandą užsėdusių pokalbį p. A. Abramavičius pažadėjo į šį labai svarbų reikalą įsigilinti ir referuoti Lietuvos vyriausybės nariams bei pačiam L.R. Prezidentui. Taipgi pageidavo, nors laikinai, kol klausimas bus persvarstytas Lietuvos vyriausybėje, susilaikyti nuo tolimesnių skundų kitose tarptautinėse organizacijose.

Inž. Vyt. Šliūpas, P.E.

Cicero lietuvių telkinio veikėjas, plačiai žinomas visoje Amerikoje, dr. P. Kisieliū (kairėje), kalbasi su V. Zalatoriumi, kuris ilgesnį laiką darbavosi Lietuvoje Ed. Sulaičio nuotr.

A. + A. MARIJAI LUŠIENEI - ARMINAITEI

mirus, nuoširdžią užuojautą reiškiamo jos dukroms VIDAI
PENIKIENEI ir IRENAI VEITIENEI bei jų šeimoms.

Aldona ir Vitas Katinai

"Ko akis neregėjo, ko ausis negirdėjo,
kas žmogui į galvą neatėjo,
tai paruošė Dievas tiems, kurie Jį myli".
1 Kor 2, 9

A. + A. BRONĖ ČIKOTIENĖ- ŽUKAUSKAITĖ,

mūsų mylima Marytė, Mečiutė ir Prosenelė, mirė 1998
m. gruodžio 20 d., sulaukusi 84 metų.

Gyveno pas sūnų Alexandrą, Virginia, o anksčiau
Philadelphia, Pennsylvania apylinkėse.

Gimė Lietuvoje, Šiauliu apskrityje, Tryškių valsčiuje,
Pabalvėje. Amerikoje išgyveno 49 metus.

Nuliūdę liko vaikai: Bronius, Zina, Marija ir Julija su
šeimomis, 12 anūkų, 5 proanūkiai bei kiti giminės Ame-
rikoje ir Lietuvoje.

Vellonė buvo a. a. Kazimiero našlė.

Po gedulingų mišių Šv. Andriejaus bažnyčioje Phila-
delphia, Pennsylvania, laidotuvės įvyko šv. Kryžiaus ka-
pinėse gruodžio 26 d.
Nuliūdę

sūnus ir dukrers su šeimomis

DARBININKAS

341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

E-mail: jkeleras@aol.com

Redakcija (718) 827-1352
Redakc. FAX .. (718) 827-2964
Administr. (718) 827-1351

Spaustuvė (718) 827-1350
Viešpaties (718) 235-5962
Vyskupas (718) 827-7932
Salė (kor.) (718) 827-9645
Salės adm. (718) 235-8386

Nauji metal - penktadienį, sausio 1 d.

Darbininko Redakcija ir Administracija nuoširdžiai dėkoja visiems, sveikinusiems raštu, telefonu ir asmeniškai Kalėdų ir Naujųjų Metų proga.

Vysk. P. Baltakio, OFM, veiklos kalendorius

Sausio 24 - Norwood, MA, kun. V. Valkavičiaus istorinių knygų "Lithuanian Religious Life in America" pristatymas.

Vasario 6 - Brooklyn, NY, Religinės Šalpos direktorių metinis posėdis.

Vasario 17 - Hartford, CT, Amerikos Kunigų Vienybės Centro Valdybos posėdis.

Vasario 22 - Rockville Centre, NY, naujo vyskupo - koadjutatoriaus ingresas.

Vasario 28 - Brooklyn, NY, posėdis su vysk. R. Norvila.

Kovo 2-31 - Atlanto pakraščio Floridos lietuvių rekolekcijos.

Balandžio 18 - Southfield, MI, Sutvirtinimo sakramentas.

Balandžio 25 - Philadelphia, PA, Šv. Andriejaus parapijos 75 m. jubiliejus.

Aprišimo par. žinios

Kūčios parapijoje buvo surengtos gruodžio 20 d. Per 11 val. mišias, kurias koncebravo kun. V. Palubinskas ir kun. St. Raila, buvo paminėti mirusieji parapijiečiai. Parapijos Tarybos narė dr. Milda Palubinskaitė sukvietė mirusiųjų gimines. Kai kurių mirusiųjų giminės negalėjo atvykti, tai parapijiečiai su Lietuvos gen. konsulu dr. Anusu nunešė mirusiųjų giminų vardu žvakes prie altoriaus. Mišiose dalyvavo ir Lituanistinės mokyklos mokiniai su vedėja Audre Lukoševičiute.

Po sumos visi susirinko į salę ir atšventė lietuviškas kūčias. Dalyvavo apie 160 asmenų. Lituanistinės mokyklos mokiniai, pasipuošę tautiniais drabužiais, atliko du vaidinimus. Gintarė Bukauskienė vadovavo programai ir akompanavo pianinu. Po programos vaikučius aplankė Kalėdų senelis ir juos apdovanojo.

Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos rudens/žiemos žiniaraštis jau išsiuntinėtus plačiai lietuvų bendruomenei. Tai LKRŠ vienintelė lešų telkimo priemonė. Nuo 1961 m. daug gerų darbų padaryta Lietuvoje dėka aukų, gautų per LKRŠ. Visi yra maloniai prašomi dosniai atsilipti į prašymą ir savo auką pasiųsti dabar, kad LKRŠ ir toliau galėtų remti Lietuvos katalikų Bažnyčios dvasinio atgimimo planus. Aukos nurašomos nuo mokesčių. Aukos siųsti: Lithuanian Catholic Religious Aid, 351 Highland Blvd., Brooklyn, NY, 11207.

Lietuvių Fondas

14911 127th Street
Lemont, IL 60439

suprasdamas sunkią lietuviškų laikraščių leidimo padėtį ir įvertindamas DARBININKO įnašą lietuvių išlaikymui išeivijoje, 1998 m. gruodžio 17 d. paskyrė 3,000 dol. paramą.

DARBININKO leidėjai ir administracija

nuoširdžiai dėkoja

LIETUVIŲ FONDUI

Puikus koncertas Šv. Petro bažnyčioje New Yorke

Julius Veblaitis

Lietuvos 80 metų valstybingumui atžymėti koncertas, įvykęs 1998 m. gruodžio 9 d. Šv. Petro bažnyčios patalpose New Yorke, jau praeityje. Jį surengė Lietuvos konsulas ir Lietuvių Bendruomenė. Valstybingumo prasmę trumpu įvadu apžvelgė generalinis konsulas dr. Petras Anusas. Dalyviams čia jis pristatė New Yorke besilankantį Lietuvos teisingumo ministrą Vytautą Pakalniškį.

Koncerte dalyvavo du pianistai: Gabrielius Alekna ir Golda Veinbergaitė-Tatz, vargonininkas Virginijus Barkauskas ir smuikininkė Edita Orlinytė. Konsulas pastebėjo, kad atlikėjai yra jauni, baigę mokslus Lietuvoje. Koncertuodami jie visi, lyg kokie šventiniai žibintai, sužėrė savo emociniais proveržiais.

Pianistas Alekna savo muzikavimą pradėjo M. K. Čiurlionio *fuga B-moll*. Tai įdomus, rečiau girdimas kūrinys. Toliau jis paskambino keturis S. Rachmaninovo preliudus. Šis kompozitorius reikšėsi ir kaip pianistas, yra parašęs fortepijonui keturis koncertus. Jo muzika yra linkusi į ekspresyvumą ir emocingumą. Alekna, buvęs docentas Liucijos Drasutienės studentas, 1996 metais Yamahos jaunųjų pianistų konkurse laimėjo laureato vardą. Šiuo metu jis gavęs pilną stipendiją, studijas tęsia New Yorko prestižinėje Juilliard mokykloje. Ir čia jis buvo išrinktas su simfoniniu orkestru atlikti W. A. Mozarto koncertą K-503. Šiame koncerte jis pasižymėjo logišku kūrinio formos perteikimu, jų stiliaus pojūčiu ir muzikine atmintimi.

Smuikininkė Edita Orlinytė, vilnietė, pirmiausia atliko romantišką Balio Dvariono kūrinių *"Elegija"*. Jo muzika pasižymi gražiu lietuvišku melodingumu ir jausmingumu. Po to ji atliko įdomų austrų smuikininko ir kompozitoriaus Fritz Kreisler preliudą, sekant Paganini stiliumi. Smuikavo įtaigiai, išryškindama kūrinio nuotaikos plėtotę. Baigusi Vilniaus muzikos mokyklą ji grojo įvairiose Europos šalyse, dirguojant ir Yehudi Menuhin.

Pasitaiko, kad atlikėjams gaidos kartais pradeda smukti nuo stovo dėl nenumatytų priežasčių. Ir šį kartą pastatytas pultas oro vėsintuvo srovėje Editai vis nupūsdavo gaidas. Taigi prieš koncertą yra būtina gerai gaidas privertinti prie pulsto rėmų, tuo išvengiant jų "gaudymo"...

Maria Laucis, Mt. Olive, IL, kasmet apmoka prenumeratą su 100 dol. čekiu. Taip padarė ir dabar. Nuoširdžiai dėkojame dosniai nuolatinei mūsų spaudos rėmėjai.

Julius Shukys, Richmond Heights, OH, kasmet paremdavo laikraštį didesne auka, o šiemet apmokėjo prenumeratą su 100 dol. čekiu. Nuoširdus ačiū už mūsų pastangų įvertinimą.

Agnes Balas, Cleveland, OH, perskaiciusi, kad "Darbininkas" yra sunkioje finansinėje padėtyje, padidino savo auką, apmokėdama prenumeratą su 80 dol. čekiu. Nuoširdžiai dėkojame už paramą.

Antanas Antanaitis, Kings Park, NY, mūsų spaudos kasmetinis dosnus rėmėjas, šiemet ir vėl, kaip iki šiol apmokėjo prenumeratą su 100 dol. čekiu. Nuoširdžiai dėkojame už paramą.

Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 80-mečio proga įvykusio koncerto programos dalyviai: (iš k.) vargonų meistras Virginijus Barkauskas, smuikininkė Edita Orlinytė, pianistė Golda Veinbergaitė-Tatz, pianistas Gabrielius Alekna

Sekdamas kiekvieną smuikininkės atliekamą nuansą, jai solidžiai akompanavo Gabrielius Alekna.

Pianistė Golda Veinbergaitė-Tatz, buvusi vilnietė, dabar gyvenanti New Yorke, Lietuvoje jau ankstyvoje vaikystėje išsiskyrė savo neeiliniu talentu. Būdamas tik aštuonerių metų, ji jau turėjo savo solinį rečitalį ir vėliau jaunųjų varžovų grupėje buvo įvertinta pirmąja premija. Šiame koncerte ji pasirinko impresionizmo pradininką Claude Debussy: *Images* ir *Poissin d'Or* kūrinius. Tai buvo poetiška ir spalvinga muzika, jautriai perteikusi subtilių emocijų kaitą. Po to ji skambino Chopen noktiurną 61 nr. 1. Šio didžiojo lenkų kompozitoriaus kūrinys pasižymėjo būdinga romantika ir polinkiu į jausmingumą. Besiklausant jos skambinimo galima buvo pajusti kiekvieną emocingą jos pirštų sąlytį su klavišais. Būtu būvę malonu išgirsti bent vieną ir lietuvišką kūrinių.

Virginijus Barkauskas Kauno muzikos mokykloje yra baigęs vargonų klasę. Savo koncertą jis pradėjo prancūzų kompozitoriaus Charles Widoro simfonijos Nr. 6 *g-moll allegro*. Tai viena populiariausių jo simfonijų. Grojant šią dalį reikia sugebėti išvystyti nepaprastai didelį ir nemažai technikos reikalaujantį greitį. Kartais atrodė, kad Asta Barkauskienė vos spėjo jam versti gaidų lapus... Besiklausant Virginijaus vargonavimo išryškėjo jo puikiai įvykdyta virtuozinė užduo-

tis. Toliau sekė Julius Juzeliūno koncertas-fantazija vargonams. Šis produktyvus lietuvių kompozitorius yra sukūręs keletą operų, koncertų balsui, smuikui, vargonams ir kt. Ir čia solistas savo atlikimu atkreipė klausytojų dėmesį.

Pabaigai išgirdome kito prancūzų kompozitoriaus Louis Vierne *Fantazijos III suitą*. Šis kūrėjas buvęs Widoro ir Franck mokinių, vėliau tapo garsiosios Notre Dame bažnyčios vargonininku. Ir šio kūrinio išpildymui buvo reikalaujama aukšto lygio atlikėjo. Matėsi, kad Barkauskas kūrinį buvo nuosekliai išanalizavęs. Aplamai besiklausant jo vargonavimo buvo aišku, kad jis yra gana aukštai įkopus į vargonų Olimpo viršūnę.

Pasibaigus koncertui visi dalyviai buvo pakviesti į erdvią patalpą vaišėms. Čia ant stalų buvo skoningai išrikuoti užkandžiai, o prie kito stalo buvo pilstomas vynas. Pagrindinė darbų vadovė buvo Laima Šileikytė-Hood. Vaisių paruošimui talkino Jūratė Mohan, Lialė Martino, Laima Mihailovich, ponis Anusienė ir Aistė Sverdiolienė. Tačiau bene vikriausias pagalbininkas buvo gen. konsulo 8 metų vaikaitis Mažvydas Sverdiolas. Jis visiems atlikėjams nešė gėles, padėjo tikrinti bilietus ir bendrai buvo visur paslaugus.

Koncerte dalyvavo apie 180 asmenų, jų tarpe ir kaimyninių valstybių diplomatai.

SKELBIMAI

Kerpu, šukuojų, darau cheminius ir pusmetinius sušukavimus. Moterims, vyrams ir vaikams. Dirbu savo ar klientams pageidaujant jų namuose. Kainos žemesnės už amerikietiškas kainas. Regina Savickaitė-Bork, 84-20 96th Street, Woodhaven, NY. Tel. (718) 805-3612. (sk.)

Profesionaliai valome kilimus ir baldų apmušalus namuose ir įstaigose. Pašaliname kvapus. Garantuojame saugumą žmonių aplinkai ir nuosavybei. Nepatenkintiems grąžinami pinigai. Skambinti: Vytautui (lietuviškai) arba Barbarai (angliškai): (718) 389-1884. (sk.)

Limousine Service. Jonas nuveža klientus savo automobiliu į pageidaujamas vietas, įskaitant ir oro uostus - J.F. Kennedy, La Guardia, Newark, NJ. Veža ir į ligonines, ir bet kur kitur. Skambinti ir susitarti iš anksto: (718) 847-8769. (sk.)

SKELBIMAI

Tik 46 centai už minutę skambinant į Lietuvą; 9,9 cento - JAV; negi atsispirsite tokiam RSL/CYBERLINK pasiūlymui? Lietuvius aptarnauja nuo 1986 m. Nemokėsite nei mėnesinių, nei registracijos mokesčių. Jokio papildomo kodo. Teiraukitės lietuviškai nuo 5 iki 9 val. vak. tel. 708-386-0556. (sk.)

Moterims siūlomi darbai amerikiečių šeimose. Turi susikalbėti angliškai, mėgti vaikus, žinoti namų ruošos darbus. Patikima agentūra. Tel: (516) 377-1401. (sk.)

Lietuvis, lauko priežiūros darbu (landscaping/maintenance) bendrovės savininkas, Washington, DC, ieško dviejų darbininkų, kurie galėtų atlikti lauko priežiūros darbus. Pradinis mokestis \$6.00 į val. ir viršvalandžiai. Reikalingas darbo leidimas. Suteikiamas pigus butas - 130 dol. mėnesiui. Tel. (202) 244-2373. (sk.)

LIETUVOS STUDENTŲ CENTRAS - Express Service garantuoti ir patikimai aptarnauja sekančiuose reikaluose:

****Padeda** gauti visas J1, B1-B2 ir F1;

****Padeda** gauti Social Security su leidimu dirbti;

****Employment Authorization;**

****Padeda** keisti mokyklą išlaikant statusą;

****Paruošia** visus dokumentus studentų, svečių ir biznio išskvėtimams (per 3 dienas);

****Padeda** atidaryti sąskaitą banke;

****Padeda** gauti reikiamą statusą;

****Tvarko** visus kitus dokumentus;

****Daro** vertimus.

TEL: (212) 725-8807 (sk.)

"LIETUVOS AIDAS" - Vilniuje leidžiamas patriotinės minties ir plačios informacijos dienraštis, siuntinėjamas oro paštu kas savaitę po 5 numerius voke, skaitytoją pasiekia per 3 dienas. Lietuvos paštui nuo 1998.06.01 jo siuntimo kaina pakėlus 43%, arba 40 dol. per metus, dabar "Lietuvos aidas" prenumerata JAV kainuoja: metams - 170 dol.; pusei metų - 90 dol.; ketvirčiui metų - 46 dol. Čekiai rašomi "Lietuvos aidas" vardu ir su adresu siunčiami "Lietuvos aidas" įgaliotiniui JAV Broniui Juodeliui - 239 Brookside Lane, Willowbrook, IL 60514-2914, USA. Tel. 630 986-1613.

Kretingos pranciškonų labdaros valgyklai, kuri buvo aprašyta DARBININKO Nr. 29, aukojo:

Pranas Rimkus, Woodhaven, NJ - 10 dol.

Norintieji prisidėti prie šios valgyklos išlaikymo, prašomi aukas siųsti:

Franciscan Fathers
361 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207.

Pažymėkite, kad tai jūsų auka Kretingos vienuolyno labdaros valgyklai.

"VILTIES" siuntinių agentūra praneša, kad visi kalėdiniai siuntiniai Lietuvoje gauti ir išdalinėti gavėjams. Į Brooklyną "Vilties" atstovai atvyks š. m. sausio 30 d. ir nuo 12 val. iki 3 val. popiet priims siuntinius Kultūros Židinio kieme buv. spaustuvės patalpose. Brooklynė mūsų atstovas - **Algis Jankauskas, tel. (718) 849-2260.**

Atlantic Express corp., siuntinių į Lietuvą persiuntimo bendrovė, siuntinius vėl priims sausio 9 d., šeštadienį, nuo 12 val. iki 1 val. popiet Kultūros Židinio kieme. Dėl informacijų - tel. (914) 258-5133.

Siuntiniai į Lietuvą laivu arba oru. Pinigai pervedami doleriais per 2 - 5 dienas.

TRANSPAK,
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629
tel. (773) 838-1050.